

ZΩΗ ΧΑΡΟΥ std 090117 ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.docx

by ZΩΗ ΧΑΡΟΥ

Submission date: 28-May-2024 03:25PM (UTC+0300)

Submission ID: 2389917641

File name: 90117_ZΩΗ_ΧΑΡΟΥ_ZΩΗ_ΧΑΡΟΥ_std_090117_ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ_ΕΡΓΑΣΙΑ_22066_1608341655.docx
(178.15K)

Word count: 14152

Character count: 86487

¹

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

²

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Ζωή Χάρου

ΑΜ 090117

Επιβλέπων Καθηγητής

Παναγιωτόπουλος Γεώργιος

Αθήνα 2024

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

¹Με την παρούσα διπλωματική εργασία ολοκληρώνεται ο κύκλος σπουδών μου στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Πατρών, στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Σπουδές στην Εκπαίδευση». ¹Στις σπουδές μου, η συμβολή των καθηγητών σε όλες τις θεματικές ενότητες που υλοποίησα ήταν καθοριστική, και εκφράζω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες για την πολύτιμη βοήθεια τους. ³⁵Ιδιαίτερα επιθυμώ να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου για την παρούσα διπλωματική εργασία, κύριο Γεώργιο Παναγιωτόπουλο, ⁵⁹για την συμβουλευτική καθοδήγηση σε κάθε στάδιο της εκπόνησης της εργασίας μου. Οφείλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τους ¹συναδέλφους Νηπιαγωγούς για την συμβολή τους στην διεξαγωγή της έρευνας. Τέλος, ευχαριστώ την οικογένειά μου, για την συμπαράσταση και την υπομονή που υπέδειξαν.

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ²Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία ασχολείται με την επιμόρφωση των νηπιαγωγών ⁵⁸στις Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αρχικά, στην εργασία γίνεται αναφορά ⁴⁰στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης τους στην εκπαίδευση αλλά και στη ¹³σχέση του Η/Υ και της Εκπαίδευσης. Ακόμη γίνεται αναφορά στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και στις ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο, ενώ καταγράφεται και η στάση ¹⁷των Νηπιαγωγών στη χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στο Νηπιαγωγείο. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται έρευνα με στόχο να διερευνηθούν οι απόψεις των νηπιαγωγών σχετικά με την επιμόρφωσή τους στις ΤΠΕ. Πιο συγκεκριμένα, μέσα από την έρευνα γίνεται προσπάθεια να διερευνηθούν οι απόψεις των νηπιαγωγών σχετικά με τη χρησιμότητα των ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο, οι τομείς στους οποίους οι νηπιαγωγοί χρησιμοποιούν περισσότερο τις ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο, αν οι νηπιαγωγοί θεωρούν αναγκαία την εκπαίδευση στη χρήση των ΤΠΕ και σε ποιον βαθμό έχουν επιμορφωθεί στις ΤΠΕ. ⁵⁴Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ότι οι νηπιαγωγοί συμφωνούν ότι ²οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας πρέπει να χρησιμοποιούνται στο νηπιαγωγείο. Γενικά οι νηπιαγωγοί αξιολόγησαν την είσοδο των ΤΠΕ στην διοίκηση των Νηπιαγωγείων θετικά, θεωρώντας ¹⁹ότι η αξιοποίηση των ΤΠΕ συμβάλλει στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο τους. Σχετικά με την autárkeia και αυτενέργεια των νηπιαγωγών ¹⁰στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην μαθησιακή διαδικασία προκύπτει ότι οι νηπιαγωγοί έχουν λάβει κάποιου είδους επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες και συμφωνούν ότι η εκπαίδευση στις ²τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής.

Λέξεις - κλειδιά: νηπιαγωγείο, επιμόρφωση, νέες τεχνολογίες,, ¹⁹Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Τεχνολογίας (ΤΠΕ)

ABSTRACT

This work deals with the training of kindergarten teachers in New Communication and Information Technologies (ICT). Initially, the paper mentions the pedagogical utilization of ICT, the advantages and disadvantages of its use in education and the relationship between the computer and education. There is also reference to the training of teachers in ICT and ICT in kindergarten, while the attitude of Kindergarten teachers towards the use of Computers in Kindergarten is also recorded. Then, a survey is carried out with the aim of exploring the views of kindergarten teachers regarding their ICT training. More specifically, through the research, an attempt is made to investigate the opinions of kindergarten teachers regarding the usefulness of ICT in kindergarten, the areas in which kindergarten teachers use ICT more in kindergarten, if kindergarten teachers consider it necessary to train in the use of ICT and in to what extent they are trained in ICT. According to the results of the survey, it appears that kindergarten teachers agree that information and communication technologies should be used in kindergarten. In general, the kindergarten teachers evaluated the introduction of ICT in the administration of Kindergartens positively, considering that the use of ICT contributes to the effective conduct of the educational work in their kindergarten. Regarding the self - sufficiency and self - efficacy of kindergarten teachers in the use and utilization of ICT in the learning process, it appears that kindergarten teachers have received some kind of training in new technologies and agree that education in information and communication technologies should be continuous.

Keywords: kindergarten, training, new technologies, ICT

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ABSTRACT	4
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	5
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	12
¹ 2.1 Εισαγωγικές έννοιες – Ορισμοί	12
2.2 Ιστορική αναδρομή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαίδευση	14
2.3 Παιδαγωγική Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας	15
2.4 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαίδευση	17
³⁷ 2.5 Η σχέση του Η/Υ και της Εκπαίδευσης	19
²⁴ 2.6 Ιστορική αναδρομή της αξιοποίησης του Η/Υ στην ελληνική εκπαίδευση ..	21
⁷ 2.7 Χρήση του Η/Υ και του Διαδικτύου στη διδασκαλία	22

	Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα	
2.8	Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε.	24
2.8	Αναγκαιότητα – Επικαιρότητα Επιμόρφωσης	29
2.9	² Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο Νηπιαγωγείο .	32
2.10	² Σκοπός των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο Νηπιαγωγείο	34
2.10.1	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ανά άξονα)	36
2.11	Η στάση των Νηπιαγωγών στη χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στο Νηπιαγωγείο	39
²²	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	45
3.1	Σκοπός	45
3.2	Δείγμα έρευνας	45
3.3	Μέθοδος και εργαλείο συλλογής δεδομένων	46
3.4	Διαδικασία συλλογής δεδομένων	48
3.5	Στατιστική ανάλυση	49
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	50
4.1	Δημογραφικά χαρακτηριστικά	50
4.2	Είσοδος των ΤΠΕ στα νηπιαγωγεία	52
4.3	Διερεύνηση autάρκειας και autενέργειας ² των εκπαιδευτικών στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην μαθησιακή διαδικασία	56

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ²Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της
Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

¹ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	60
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	70

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Περιοχή σχολείου	50
Πίνακας 2: Φύλο	50
Πίνακας 3: Ηλικία	50
Πίνακας 4: Προϋπηρεσία	51
Πίνακας 5: Επίπεδο σπουδών	51
Πίνακας 6: Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τον υπολογιστή γενικά:	52
Πίνακας 7: Συμφωνείτε ότι οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας πρέπει να χρησιμοποιούνται στο νηπιαγωγείο:	52
Πίνακας 8: Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ότι είναι απαραίτητη η χρήση του υπολογιστή στο νηπιαγωγείο:.....	53
Πίνακας 9: Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε υπολογιστή στο νηπιαγωγείο;	53
Πίνακας 10: Χρήση των νέων τεχνολογιών στο νηπιαγωγείο	53
Πίνακας 11: Γενικά πως θα αξιολογούσατε την είσοδο των ΤΠΕ στην διοίκηση των Νηπιαγωγείων;	54
Πίνακας 12: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η αξιοποίηση των ΤΠΕ συμβάλλει στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο σας;	55
Πίνακας 13: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είστε ικανοποιημένος/η από τον υπάρχοντα τεχνολογικό εξοπλισμό σας αναφορικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο σας;	55
Πίνακας 14: Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε υπολογιστή στην μαθησιακή διαδικασία;	56
Πίνακας 15: Έχετε λάβει κάποιου είδους επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες;	56

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

Πίνακας 16: Φορέας ο οποίος πραγματοποίησε την εκπαίδευσή σας στις νέες τεχνολογίες.....57

Πίνακας 17: Συμφωνείτε ότι η εκπαίδευση στις ⁸ τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής;57

Πίνακας 18: Λόγοι που η εκπαίδευση στις ⁸ τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής58

Πίνακας 19: Πόσο αναγκαία θεωρείται ότι είναι η εκπαίδευση στη χρήση των νέων τεχνολογιών;58

Πίνακας 20: Πόσο αναγκαία θεωρείται ότι είναι η εκπαίδευση ³² στη χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με το διδακτικό σας αντικείμενο;.....59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Υπάρχουν άφθονα εμπειρικά στοιχεία που δείχνουν ότι οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) εφαρμόζονται σε περιβάλλοντα προσχολικής εκπαίδευσης σε όλο τον κόσμο (Gibbons, 2010 ; Dong, 2014). Αντίστοιχα, το πρόγραμμα σπουδών που υποστηρίζεται από τις ΤΠΕ εμφανίστηκε σε ορισμένες ρυθμίσεις της προσχολικής εκπαίδευσης, καθώς οι δάσκαλοι εφαρμόζουν τις ΤΠΕ για να μεταμορφώσουν πρακτικές για να βοηθήσουν τα παιδιά να αποκτήσουν περισσότερες εμπειρίες μάθησης και παιχνιδιού και ο απώτερος στόχος τους είναι να υποστηρίξουν τη μάθηση των παιδιών σε αυτήν την ψηφιακή εποχή (Nikolopoulou & Gialamas, 2015; Μερτάλα , 2019).

Ωστόσο, προηγούμενοι ερευνητές έχουν υποδείξει ότι τα προγράμματα κατάρτισης που σχετίζονται με το πρόγραμμα σπουδών που σχετίζονται με τις ΤΠΕ είναι ²⁵ ανεπαρκή και αναποτελεσματικά για τους δασκάλους προσχολικής εκπαίδευσης (Nikolopoulou and Gialamas, 2015 ; Blackwell et al., 2016), γεγονός που μπορεί να εμποδίσει τους δασκάλους να χρησιμοποιήσουν κατάλληλα τις ΤΠΕ στο πρόγραμμα σπουδών τους στο νηπιαγωγείο. Ερευνητές έχουν αναφέρει παρόμοια ευρήματα (Dong, 2014 , Liu, 2017), αλλά φάνηκε να παρέχουν συνολικές περιγραφές χωρίς να δίνουν λεπτομερείς εξηγήσεις σχετικά με τους τύπους και τις μορφές επαγγελματικών ευκαιριών μάθησης που βίωσαν οι καθηγητές προσχολικής εκπαίδευσης.

Δεδομένου ⁶¹ ότι η τεχνολογία εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς και έχει ⁵ ενταχθεί σαν γνωστικός τομέας στο ⁵ αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών για το νηπιαγωγείο η σημασία του είναι μεγάλη. Η νέες τεχνολογίες (ΤΠΕ) αποτελούν σημαντικό εκπαιδευτικό εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία προσφέροντας πολύ καλά μαθησιακά αποτελέσματα με τη χρήση τους. Ως εκ τούτου, η επιμόρφωση των νηπιαγωγών ώστε να μάθουν τους τρόπους που μπορούν να χρησιμοποιούν ² αλλά και να εντάξουν τις νέες τεχνολογίες στην εκπαιδευτική διαδικασία κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική και

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

απαραίτητη. Να σημειώσουμε πως η ανάγκη για επιμόρφωση αυξήθηκε την περίοδο της πανδημίας Covid - 19 λόγω της υποχρεωτικής χρήσης της τηλεκαίδευσης.¹⁰ Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνήσει το επίπεδο επιμόρφωσης των νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Εισαγωγικές έννοιες – Ορισμοί

⁷ Στον τομέα της εκπαίδευσης, υπάρχει μια σειρά από ορισμούς που σχετίζονται με τις τεχνολογικές εξελίξεις και την εφαρμογή τους. Αυτοί οι ορισμοί δεν είναι σταθερά τυποποιημένοι, συχνά αλληλοεπικαλύπτονται στη χρήση τους. Οι όροι που συναντώνται συνήθως περιλαμβάνουν "Εκπαιδευτική Τεχνολογία", "Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών" (ΤΠΕ) και "Νέες Τεχνολογίες". Ο όρος «Εκπαιδευτική Τεχνολογία» στερείται έναν καθολικά αποδεκτό ορισμό, που οδηγεί σε σύγχυση και δυσκολία στην κατανόηση. Για ορισμένους ερευνητές, αυτός ο όρος αναφέρεται στα φυσικά εργαλεία και τους τεχνολογικούς πόρους που χρησιμοποιούνται στη διδακτική διαδικασία. Άλλοι το συσχετίζουν με τον παιδαγωγικό σχεδιασμό και τις μεθοδολογίες που περιλαμβάνουν την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Μουδρίδου, 2008).

Η Ένωση Εκπαιδευτικής Επικοινωνίας και Τεχνολογίας (AECT) παρείχε έναν παλαιότερο και ευρέως αποδεκτό ορισμό της «Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας» που την περιέγραφε ως μια πολύπλευρη και αλληλένδετη διαδικασία που περιλαμβάνει άτομα, έννοιες, συσκευές και οργανισμούς. Αυτός ο ορισμός έδωσε έμφαση στη διερεύνηση θεμάτων που σχετίζονται με την ανθρώπινη μάθηση και τη δημιουργία, εφαρμογή, ⁷ αξιολόγηση και διαχείριση λύσεων για συγκεκριμένα προβλήματα (AECT, 1977). Ωστόσο, όσο περνούσε ο καιρός, ο ορισμός εξελίχθηκε για να αντικατοπτρίζει την εστίαση στη μελέτη και την ηθική πρακτική της διευκόλυνσης της μάθησης και της ενίσχυσης των επιτευγμάτων μέσω της στρατηγικής χρήσης και της σωστής επίβλεψης των τεχνολογικών διαδικασιών και πόρων (Reiser, 2007). Επιπλέον, προέκυψε ένας άλλος ορισμός της «Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας», ⁴⁴ τονίζοντας το ρόλο της ως συνδυασμός μεθόδων και εργαλείων που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών αναγκών και προκλήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

στην εφαρμογή τεχνολογιών αιχμής όπως οι υπολογιστές και άλλες ηλεκτρονικές συσκευές (Μουδρίδου, 2008).

Στην προσπάθεια να δημιουργηθεί ένας σαφής ορισμός για τις "Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών", ανακαλύφθηκε ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένος ορισμός, αν και ο όρος "νέες τεχνολογίες" χρησιμοποιείται συνήθως στη θέση του. Οι ΤΠΕ, ή Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών, περιλαμβάνουν τη χρήση προσωπικών υπολογιστών και άλλου λογισμικού και λειτουργιών και υπηρεσιών που βασίζονται στο Διαδίκτυο. Επιπλέον, το θέμα αυτό αφορά την άμεση ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως αποδεικνύεται από διάφορες επιστημονικές πηγές (Κόμης, 2004).

⁸⁶
Η εισαγωγή των Νέων Τεχνολογιών στον τομέα της εκπαίδευσης είχε βαθύ αντίκτυπο στη διδασκαλία. Έχει φέρει επανάσταση στις μεθοδολογίες διδασκαλίας και εισήγαγε καινοτόμες πρακτικές στα μοντέλα διδασκαλίας. Επιπλέον, έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη και ανάπτυξη τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών. Από τη μια πλευρά, οι μαθητές εκτίθενται και μαθαίνουν για τις πιο πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις. Από την άλλη πλευρά, οι εκπαιδευτικοί προσαρμόζουν και τροποποιούν τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας τους. Αυτό οδήγησε στην εμφάνιση νέων και ελκυστικών προσεγγίσεων διδασκαλίας που προσελκύουν την προσοχή ⁵³ και το ενδιαφέρον τόσο των μαθητών όσο και των καθηγητών, ενισχύοντας τελικά τα κίνητρό τους.

Η έννοια των "Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών" αναγνωρίζεται ευρέως ότι είναι συνεπής σε διάφορους ορισμούς. Ωστόσο, μια απόκλιση προκύπτει στην επιλογή των λέξεων για το ακρωνύμιο Τ.Π.Ε. Οι εκπαιδευτικοί και οι φιλόλογοι το αναφέρουν ως «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας», ενώ όσοι ασχολούνται με την Πληροφορική προτιμούν τον όρο «Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας». Σύμφωνα με τον Κουτσογιάννη (2007), το Τ.Π.Ε. μετατρέπεται σταδιακά σε εργαλεία για τεχνολογικά διευκολυνόμενη επικοινωνία, η οποία

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

ευθυγραμμίζεται με τη διεθνή βιβλιογραφική έννοια της πρακτικής του γραμματισμού που περιλαμβάνει την ανάγνωση, τη γραφή και την επικοινωνία.

Σύμφωνα με τον ορισμό της UNESCO, οι ⁸ Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών περιλαμβάνουν διάφορες μορφές τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση, δημιουργία, παρουσίαση, επικοινωνία ή ανταλλαγή πληροφοριών μέσω ηλεκτρονικών μέσων. Αυτό περιλαμβάνει ¹ ραδιόφωνο, τηλεόραση, βίντεο, DVD, κινητά και σταθερά τηλέφωνα, δορυφορικά συστήματα, υλικό και λογισμικό υπολογιστών και το Διαδίκτυο. Επιπλέον, περιλαμβάνει σχετικό εξοπλισμό και υπηρεσίες όπως τηλεδιάσκεψη, email και blogging (Meleisea, 2007). Ένας άλλος ορισμός των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, γνωστός ως T.P.E., περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ⁴³ τους προσωπικούς υπολογιστές, τα δίκτυα υπολογιστών, τα δορυφορικά συστήματα, την κινητή τηλεφωνία και την ψηφιακή τηλεόραση (Μουζάκης, 2006). Ένα σχολικό εγχειρίδιο ¹⁹ παρέχει τον ίδιο ορισμό, δηλώνοντας ότι οι ΤΠΕ περιλαμβάνουν υπολογιστές, δίκτυα, το Διαδίκτυο, τον Παγκόσμιο Ιστό, υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, καθώς και υλικό και λογισμικό, συμπεριλαμβανομένων μικρών ηλεκτρονικών εξαρτημάτων και εξοπλισμού αυτοματισμού γραφείου όπως φαξ, φωτοτυπικά μηχανήματα, σαρωτές, ¹ και εκτυπωτές (Χλαπάνης, 2006).

2.2 Ιστορική αναδρομή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαίδευση

Η χρήση της εκπαιδευτικής τεχνολογίας ξεκίνησε μεταξύ της δεκαετίας του 1930 και του 1970, η οποία συνήθως αναφέρεται ως η εποχή της εκπαιδευτικής τεχνολογίας και των μηχανών διδασκαλίας. Σε όλη αυτή την περίοδο, κυριαρχούσαν τα οπτικοακουστικά μέσα, συμπεριλαμβανομένου του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης, των ταινιών και των βίντεο. Μεταξύ των ετών 1970 - 1980 αναδύεται η δεύτερη

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

περίοδος που χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία του τεχνοκρατικού μοντέλου. Γνωστό και ως απομονωμένη τεχνική, κάθετη, πληροφοριακή προσέγγιση, αυτό το μοντέλο δίνει έμφαση στον τεχνολογικό γραμματισμό και στην απόκτηση θεμελιωδών δεξιοτήτων υπολογιστή. Σε αυτό το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, η Πληροφορική αναγνωρίζεται ως ξεχωριστός ακαδημαϊκός κλάδος. Από το 1980 έως το 1989, εμφανίστηκε η τρίτη περίοδος, που χαρακτηρίστηκε από μια οριζόντια προσέγγιση που έδινε προτεραιότητα στη διεπιστημονικότητα. Ουσιαστικά, αυτή η περίοδος υλοποίησε την εφαρμογή της Τεχνολογίας, Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (Τ.Π.Ε.) σε διάφορα μαθήματα, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση της πληροφορικής σε όλες τις τάξεις. Οι υπολογιστές χρησίμευσαν τόσο ως παιδαγωγικό εποπτικό εργαλείο όσο και ως επίκεντρο ενός ειδικού μαθήματος. Από το 1990, η έγκυρη προσέγγιση είναι ένας συνδυασμός τεχνοκρατικών και ολιστικών μεθόδων, με αποτέλεσμα τον συνδυασμό και των δύο. Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) αναγνωρίζονται τόσο ως πολιτιστικό στοιχείο όσο και ως κοινωνικό φαινόμενο (Κοτσιφάκος, 2008) ⁶⁶ και η ένταξή τους στη διδασκαλία και τη μάθηση έχει γίνει αναμφισβήτητη πραγματικότητα. Η χρήση των προσωπικών υπολογιστών (PC) στην εκπαίδευση επεκτείνεται και εξελίσσεται ραγδαία.

¹
2.3 Παιδαγωγική Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας

Πλήθος μελετητών (Watson, 2001; Κασιμάτη & Γιαλαμάς, 2001; Earle, 2002; Βοσνιάδου, 2002; Rogers & Finlayson, 2004; Webb & Cox, 2004; Κουτσογιάννης, 2007; Μουντρίδου, 2008; Αποστολάκης & Αντωνίου, 2010) αναφέρεται στην παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας. Επιπλέον, ισχυρίζονται πως δεν πραγματοποιείτε εξέλιξη της διδακτικής χωρίς την

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

ύπαρξη αυτού του είδους της αξιοποίησης. Η παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. σημαίνει τα εξής:

- Μετακίνηση από την παροχή της πληροφορίας στην επίλυση προβλημάτων .
- Εξοικείωση του μαθητή με έναν μεθοδολογικό τρόπο σκέψης, προκειμένου να θεωρηθεί αυτόνομος μαθητής.
- Αύξηση των κινήτρων του μαθητή και ενεργός συμμετοχή του.
- Εμπλουτισμός της καθημερινής διδασκαλίας με δημιουργικές δραστηριότητες με τη χρήση καινοτόμων εποπτικών μέσων.
- Οικονομία χρόνου
- Δημιουργία ευκαιριών για μεγαλύτερη και πιο ουσιώδη επικοινωνία μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών.
- Προαγωγή της συνεργασίας
 - ⁵
 - της ανάθεσης ομαδικών εργασιών (projects).
 - της επαφής μαθητών από διαφορετικά σχολεία.
- ¹
 - Η δημιουργία ευχάριστου κλίματος στην τάξη.
 - Η βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών.

¹2.4 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαίδευση

Εκτενής έρευνα που έγινε από τους Κουτσογιάννη ¹(2001), Earle (2002), Βερτσέτης (2003), Newby et al. (2006), και Κοτσιφάκος (2008) υποστηρίζει συντριπτικά την αναμφισβήτητη υπεροχή των παραδοσιακών μεθόδων διδασκαλίας έναντι των σύγχρονων εποπτικών μεθόδων. Ενώ η χρήση τεχνολογίας, όπως το Τ.Π.Ε. και οι υπολογιστές, προσφέρουν ορισμένα οφέλη, είναι ⁴¹σημαντικό να αναγνωρίσουμε ⁴¹ότι οι υπολογιστές μπορούν να είναι ένα ανεκτίμητο εργαλείο για τους δασκάλους όταν χρησιμοποιούνται κατάλληλα και αποτελεσματικά. Με την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στις διδακτικές τους πρακτικές, ⁴¹οι εκπαιδευτικοί ⁴⁶μπορούν να επιτύχουν θετικά αποτελέσματα και να ενισχύσουν τη μαθησιακή εμπειρία τόσο για τους μαθητές όσο και για τους δασκάλους. Είναι ζωτικής σημασίας για τους εκπαιδευτικούς να επαναξιολογήσουν τις διδακτικές τους στρατηγικές και να αγκαλιάσουν τις τεχνολογικές εξελίξεις της παρούσας εποχής, προκειμένου να προσαρμοστούν και να ευδοκιμήσουν στον συνεχώς εξελισσόμενο τομέα της εκπαίδευσης. Στην αρχή, οι μαθητές γοητεύονται από τον υπολογιστή και φέρνει μια μοναδική προσέγγιση στην εκπαίδευση. Η ενσωμάτωσή του στην τάξη ενισχύει και ενισχύει την ορμή των μαθητών για μάθηση, κάνοντας τη διδακτική διαδικασία πιο ευχάριστη. Επιπλέον, ο υπολογιστής μπορεί να προσαρμοστεί ώστε να ταιριάζει με την ταχύτητα και το προτιμώμενο στυλ διδασκαλίας του δασκάλου. Αντίθετα, ο μαθητής αναλαμβάνει διττό ρόλο όταν πρόκειται για τη χρήση του υπολογιστή. Αφενός λειτουργεί ως πλατφόρμα ψυχαγωγίας, ενώ αφετέρου χρησιμεύει ως πολύτιμος πόρος για την πρόσβαση σε πληροφορίες και γνώσεις μέσω του διαδικτύου. Δεδομένου του τεράστιου όγκου των διαθέσιμων πληροφοριών, ο μαθητής έχει την ευθύνη να επιλέξει τις πιο σχετικές και χρήσιμες πληροφορίες. Αυτό απαιτεί τη διαμόρφωση κατάλληλων κριτηρίων επιλογής και την επιβολή ορίων αναζήτησης εντός των δυνατοτήτων τους. Μέσω αυτής της διαδικασίας ακονίζονται οι δεξιότητες κριτικής σκέψης και αποκτάται μια πολύτιμη μεθοδολογία εργασίας.

Επιπλέον, η ενσωμάτωση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στο εκπαιδευτικό ταξίδι παρουσιάζει το όφελος της διασφάλισης ίσων ευκαιριών για όλους, ανεξάρτητα από τυχόν επικρατούσες κοινωνικές προκαταλήψεις. Αυτή η προσέγγιση προάγει τη συμπερίληψη παρέχοντας απεριόριστη πρόσβαση σε όλους. Επιπλέον, μέσω της εφαρμογής της Τεχνολογικής Ενισχυμένης Μάθησης και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, τα γεωγραφικά εμπόδια καθίστανται παρωχημένα, επιτρέποντας την απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ ατόμων που είναι διάσπαρτα σε όλο τον κόσμο. Επιπλέον, τα άτομα που έχουν μειωμένη κλίση προς την κοινωνική αλληλεπίδραση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επιδιώκουν ενεργά να ελαχιστοποιήσουν την παρουσία τους σε κοινωνικές δεσμεύσεις, θα βρουν ότι ο Η/Υ είναι η βέλτιστη θεραπεία. Επιπλέον, η χρήση της τεχνολογίας επιτρέπει στα άτομα να απελευθερωθούν από το βάρος των συναισθημάτων όπως η αβεβαιότητα, η επιφύλαξη και η αμηχανία, καθώς αυτά τα συναισθήματα μπορούν να παραμείνουν κρυφά. Ωστόσο, υπάρχουν επίσης αρκετά μειονεκτήματα ¹⁹ που σχετίζονται με την ευρεία χρήση των προσωπικών υπολογιστών και του Διαδικτύου. Ενώ η ηλεκτρονική επικοινωνία μπορεί να είναι βολική για ορισμένα άτομα, στερείται της προσωπικής επαφής που συνοδεύει την πρόσωπο με πρόσωπο αλληλεπίδραση. Η απουσία μη λεκτικών ενδείξεων όπως ⁷ οι εκφράσεις του προσώπου, η γλώσσα του σώματος, η στάση του σώματος και ο τόνος της φωνής εμποδίζουν την ανταλλαγή πληροφοριών. Κατά συνέπεια, ο αληθινός διάλογος γίνεται ανέφικτος και τα άτομα μπορεί να βιώσουν μια αίσθηση αποστασιοποίησης, οδηγώντας σε πιθανά συναισθήματα αποξένωσης. Θα ήταν άδικο να αγνοήσουμε την εξάντληση που μπορεί να προκύψει από την παρατεταμένη χρήση ενός υπολογιστή. Η εκπομπή ακτινοβολίας από την οθόνη μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στα μάτια και η έλλειψη κίνησης συχνά οδηγεί σε κόπωση. Αυτοί οι συγκεκριμένοι παράγοντες, φυσικά, χρησιμεύουν ως εμπόδια στην αποτελεσματική διδασκαλία, αλλά είναι σχετικοί μόνο όταν ο υπολογιστής χρησιμοποιείται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Εν κατακλείδι, η ανταλλαγή ευαίσθητων προσωπικών πληροφοριών είναι μια απίστευτα σημαντική και σοβαρή ανησυχία που προκύπτει από την εκτεταμένη χρήση του Διαδικτύου.

Υπάρχουν πολυάριθμες περιπτώσεις όπου τα άτομα δεν γνωρίζουν την ευπάθεια που αντιμετωπίζουν όταν αποκαλύπτουν τα προσωπικά τους δεδομένα. Αυτό το ζήτημα γίνεται ακόμη πιο έντονο όταν πρόκειται για ανηλίκους, οι οποίοι συχνάζουν κατά κύριο λόγο σε πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης και μπορεί να περάσουν απαρατήρητοι από τους κηδεμόνες τους, εκθέτοντας έτσι τους εαυτούς τους σε σημαντικούς κινδύνους.

⁷ 2.5 Η σχέση του Η/Υ και της Εκπαίδευσης

Τον τελευταίο καιρό, ² έχει γίνει μια συντονισμένη προσπάθεια για την ενσωμάτωση της τεχνολογίας των υπολογιστών στον τομέα της εκπαίδευσης, αναγνωρίζοντας τη σημασία της στη σύγχρονη εποχή των τεχνολογικών εξελίξεων. Η ευελιξία και οι απεριόριστες δυνατότητες του υπολογιστή τον έχουν τοποθετήσει ως κεντρικό εργαλείο στη σφαίρα της εκπαίδευσης (Newby et al., 2006). Οι εκπαιδευτικοί έχουν πλέον τη δυνατότητα πρόσβασης σε διαδικτυακές βάσεις δεδομένων που αντιμετωπίζουν εκπαιδευτικά προβλήματα, ενισχύοντας την παγκόσμια επικοινωνία με τους συναδέλφους και διευκολύνοντας την ανταλλαγή πολύτιμων εμπειριών. Επιπλέον, μπορούν να κατασκευάσουν τις δικές τους ιστοσελίδες για την τάξη ή το σχολείο, λειτουργώντας ως ενημερωτικοί πόροι για τους γονείς και την ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα. Επιπλέον, οι μαθητές επωφελούνται από την ικανότητα του υπολογιστή να παρέχει γρήγορες και πολύτιμες πληροφορίες, ενώ επιτρέπει επίσης την επικοινωνία με συνομηλίκους από διαφορετικές χώρες μέσω email. Σύμφωνα με τους Newby et al. (2006: 31), ο «υπολογισμός εντολών» αναφέρεται στη χρήση υπολογιστών ² στην ανάλυση, το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την αξιολόγηση εκπαιδευτικών μεθόδων.

Η νεότερη γενιά, που αποτελείται από παιδιά και εφήβους, επιδεικνύει έντονη κλίση προς τη χρήση του Διαδικτύου. Στο εγγύς μέλλον, ένας εικοσάχρονος θα έχει αφιερώσει συνολικά 15.000 ώρες στις εκπαιδευτικές του δραστηριότητες, με ²⁹ επιπλέον 10.000 ώρες να περνά πρόθυμα μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή. Κατά

τη διάρκεια αυτής της περιόδου, θα έχουν απεριόριστη πρόσβαση σε μια τεράστια γκάμα πληροφοριών μέσω των μηχανών αναζήτησης, καθώς και θα εμπλέκονται σε προηγμένες μορφές ψηφιακής επικοινωνίας και κοινωνικής δικτύωσης (Αποστολάκης & Αντωνίου, 2010).

Η χρήση του Διαδικτύου από μαθητές, ακόμη και από αυτούς που δεν διαθέτουν προσωπικούς υπολογιστές ή οικιακή πρόσβαση στο διαδίκτυο, παραμένει διαδεδομένη. Ωστόσο, η χρήση του διαδικτύου εντός των σχολείων περιορίζεται κυρίως σε μαθήματα πληροφορικής, ¹³ ενώ η χρήση των υπολογιστών από τους μαθητές για εργασίες που σχετίζονται με το σχολείο εκτός της τάξης γίνεται κυρίως από δασκάλους ιδιωτικών σχολείων. Αντίθετα, οι δάσκαλοι από άλλους κλάδους χρησιμοποιούν υπολογιστές ⁶⁵ τόσο στην προετοιμασία όσο και κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας για ⁸⁸ να εκσυγχρονίσουν τις μεθόδους διδασκαλίας τους και να ενσωματώσουν διάφορα εκπαιδευτικά εργαλεία. Επιπλέον, η σχέση μεταξύ υπολογιστών και εκπαίδευσης μπορεί να κατηγοριοποιηθεί σε τρεις διακριτές μορφές, όπως περιγράφεται από διάφορες πηγές (Taylor, 1980; Ritsos, 1984; Vertsetis, 2003; Komis, 2004; Newby, 2006). Μετά από αυτή τη συζήτηση, θα γίνει μια σύντομη επισκόπηση της ιστορικής ενσωμάτωσης των υπολογιστών στην εκπαίδευση.

Ο Η/Υ γίνεται το εργαλείο απόκτησης γνώσεων σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Σκοπός του είναι να αναπτύξει μια θεμελιώδη κατανόηση των λειτουργιών και των δυνατοτήτων του. Ο απώτερος στόχος είναι η επίτευξη τεχνολογικού αλφαριθμητισμού, ο οποίος περιλαμβάνει ¹ την ικανότητα χρήσης υπολογιστών και άλλων τεχνολογικών πόρων για τη βελτίωση της μάθησης, της παραγωγικότητας και της απόδοσης (Newby et al., 2006: 101).

²⁴ **2.6 Ιστορική αναδρομή της αξιοποίησης του Η/Υ στην ελληνική εκπαίδευση**

Σύμφωνα με τον Κουτσογιάννη (2007c), η ενσωμάτωση των προσωπικών υπολογιστών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα έγινε ⁸³ στα μέσα της δεκαετίας του 1980. Η αρχική εισαγωγή των εργαστηρίων Πληροφορικής έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην εξοικείωση των μαθητών με τους Η/Υ. Η ενσωμάτωση των μαθημάτων πληροφορικής ξεκίνησε με ιδιωτικά σχολεία όπως ο Μωραΐτης, ο Ζηρίδης και το Κολλέγιο Αθηνών, που τα πρόσφεραν κατά τις απογευματινές ώρες. Το Εκπαιδευτικό ίδρυμα Δούκα, συγκεκριμένα η Ε', ΣΤ' Δημοτικού και Α', Β' και Γ' Λυκείου, ήταν το πρώτο που συμπεριέλαβε τους υπολογιστές ως μέρος του ημερήσιου προγράμματος σπουδών τους (Ρίτσος, 1984).

Το 1992, ⁶⁴ οι υπολογιστές ενσωματώθηκαν σε μια ποικιλία μαθημάτων, όπως η γλώσσα, τα μαθηματικά, η φυσική, η χημεία, η γεωγραφία και οι ξένες γλώσσες. Αυτό οδήγησε στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού ειδικά σχεδιασμένου για αυτά τα μαθήματα και εφαρμόστηκαν προγράμματα κατάρτισης για να εξοπλίσουν τους εκπαιδευτικούς με τις απαραίτητες δεξιότητες για να ενσωματώσουν τους υπολογιστές στις διδακτικές τους πρακτικές. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες αυτές, η προσπάθεια επιτυχούς ενσωμάτωσης των υπολογιστών στην εκπαίδευση τελικά απέτυχε.

Το 1996 - 97, το έργο Odyssey έκανε μια προσπάθεια να ενσωματώσει τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στο εκπαιδευτικό σύστημα και στα Προγράμματα Σπουδών. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, ιδρύθηκαν εργαστήρια υπολογιστών σε Γυμνάσια και σε πολλά Λύκεια. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό λογισμικό σχεδιάστηκε για να διευκολύνει τη διδασκαλία σε διάφορα θέματα. Επιπλέον, μια ομάδα εκπαιδευτικών επιμορφώθηκε και στη συνέχεια παρείχε ενδοσχολική εκπαίδευση στους συναδέλφους τους (Βαβουράκη, 2004).

⁷⁵ Τα Προγράμματα Σπουδών για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση παρέχουν μια εικόνα ⁷ για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της γλώσσας. Αν και αυτή η προσπάθεια απέφερε τόσο θετικά όσο και αρνητικά αποτελέσματα, φαίνεται ότι είχε πιο σημαντική επιρροή σε σύγκριση με προηγούμενες πρωτοβουλίες. Δυστυχώς, η αυγή της νέας χιλιετίας δεν έφερε την αναμενόμενη αίσθηση αναζωογόνησης και εκσυγχρονισμού που ορίζει αυτή την εποχή. Δυστυχώς, οι δάσκαλοι σπάνια χρησιμοποιούν τα εργαστήρια υπολογιστών για οτιδήποτε άλλο εκτός από το μάθημα της Πληροφορικής και το εκπαιδευτικό λογισμικό παραμένει ανέγγιχτο. Ακόμη και οι δάσκαλοι, που προορίζονται να είναι οι διευκολυντές της γνώσης, αποτυγχάνουν να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες των υπολογιστών και η επιτόπια εκπαίδευση είναι ανύπαρκτη.

Οι αρχικές φιλοδοξίες της ενσωμάτωσης των υπολογιστών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν έχουν εκπληρωθεί όπως αναμενόταν, κυρίως λόγω της απουσίας μιας συνεπούς πολιτικής που να διέπει τη χρήση τους. Η συγκεντρωτική και παραδοσιακή δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος εμπόδισε την υλοποίηση των αρχικών σχεδίων αυτής της πρωτοβουλίας, περιορίζοντάς τα σε μια θεωρητική σφαίρα παρά στην πρακτική υλοποίηση. (Κουτσογιάννης, 2007; Γιακουμάτου & Νικολαΐδου, 2002)

³⁷ 2.7 Χρήση του Η/Υ και του Διαδικτύου στη διδασκαλία

Η χρήση των ¹⁶ προσωπικών υπολογιστών (PC) και του διαδικτύου σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα έχει εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου. Στη δεκαετία του 1960, εισήχθη η Εκπαίδευση με τη βοήθεια υπολογιστή (CAI), η οποία χρησιμοποιούσε προγραμματισμένες τεχνικές μάθησης για να εμπλακεί ενεργά οι μαθητές και να παρέχει άμεση ανατροφοδότηση. Η προσέγγιση αυτή αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική στη διδασκαλία γραμματικών και συντακτικών εννοιών

(Κουτσογιάννης, 2001). Καθώς περνούσαν τα χρόνια, η εστίαση μετατοπίστηκε στη χρήση προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου για τη βελτίωση των δεξιοτήτων γραφής. Ο Κουτσογιάννης (2001) τονίζει τα πλεονεκτήματα αυτών των προγραμμάτων, όπως η δυνατότητα εύκολης επεξεργασίας κειμένων και η εξοικονόμηση πολύτιμου χρόνου.

⁴⁸ Η διδασκαλία της γλώσσας γνώρισε έναν επαναστατικό μετασχηματισμό τη δεκαετία του 1990 με την έλευση του Διαδικτύου. Αυτή η τεχνολογική πρόοδος έπαιξε κρίσιμο ρόλο στην ανάπτυξη της επικοινωνιακής προσέγγισης στην εκμάθηση γλωσσών, διευρύνοντας την εμβέλειά της πέρα από το παραδοσιακό περιβάλλον της τάξης. Η διαθεσιμότητα πολυάριθμων πηγών πληροφοριών και συμπληρωματικού υλικού έχει επίσης γίνει πολύτιμη για τη δημιουργία μαθημάτων γλώσσας, καθώς και για τη διευκόλυνση ατομικών και ομαδικών έργων που βασίζονται στους ίδιους τους πόρους των μαθητών.

Το 6ο Γυμνάσιο Σερρών κατέχει τη διάκριση του πρώτου σχολείου που συνδέθηκε στο Διαδίκτυο το 1995, όπως σημειώνουν οι Χλαπάνης και Δημητρακοπούλου (2001). Ωστόσο, μόλις το σχολικό έτος 1997 - 98 έγινε μια συντονισμένη προσπάθεια στη χώρα μας για την ενσωμάτωση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στα μαθήματα της ελληνικής γλώσσας σε επιλεγμένα λύκεια, σύμφωνα με τον Κουτσογιάννη (2001). Δυστυχώς, η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών για παιδαγωγικούς σκοπούς στα φιλολογικά μαθήματα παραμένει σχετικά χαμηλή. Είναι ενδιαφέρον ότι το μάθημα της Ιστορίας φαίνεται να ευνοεί περισσότερο τις διαδικτυακές αναζητήσεις σε σύγκριση με το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών, όπως τόνισε ο Κουτσογιάννης (2007β). Οι δάσκαλοι βασίζονται σε βασικά προγράμματα που είναι εγκατεστημένα στους απλούς υπολογιστές τους για να εκτελούν τις διδακτικές τους εργασίες. Ο επεξεργαστής κειμένου, συγκεκριμένα το Microsoft Word, είναι το πιο συχνά χρησιμοποιούμενο εργαλείο για τη λήψη σημειώσεων, τη δημιουργία ασκήσεων και τη διοργάνωση διαγωνισμών. Το πρόγραμμα παρουσίασης, PowerPoint,

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

χρησιμοποιείται ακόμη λιγότερο συχνά και η πρόσβαση σε υλικό από το Διαδίκτυο είναι σπάνια (Κουτσογιάννης, 2007α).

⁷⁰
Οι φιλόλογοι έχουν γενικά θετική θεωρητική άποψη για τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Ωστόσο, όσον αφορά την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδασκαλία τους, εκδηλώνουν δισταγμό για διάφορους λόγους (Κουτσογιάννης, 2007β). Πολλοί δάσκαλοι χρησιμοποιούν υπολογιστές μόνο για τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις (Κουτσογιάννης, 2007α· Hokanson & Hooper, 2000). Κι αυτό γιατί, αφενός, αισθάνονται ανεπαρκώς εξοικειωμένοι με τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (Γιαννάκου, 2009) και αφετέρου, τους λείπουν σημαντικά κίνητρα για ενεργή ενασχόληση προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι ανασταλτικοί παράγοντες που εμποδίζουν τους εκπαιδευτικούς να εφαρμόσουν καινοτόμες πρακτικές στην τάξη περιλαμβάνουν τις προσωπικές τους επιλογές σχετικά με το στυλ διδασκαλίας, την περιορισμένη γνώση χρήσης υπολογιστή, την έλλειψη τεχνικής υποστήριξης, τον ανεπαρκή εξοπλισμό και την πίεση που αντιμετωπίζουν λόγω του εκτεταμένου προγράμματος σπουδών και του περιορισμένου σχολικού χρόνου. Αυτοί οι παράγοντες τους οδηγούν να επιλέξουν την παραδοσιακή, με επίκεντρο τον δάσκαλο διδασκαλία χρησιμοποιώντας συμβατικές μεθόδους εποπτείας αντί να αγκαλιάσουν την αλλαγή και την καινοτομία (Κουτσογιάννης, 2007α).

2.8 Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε.

Στην παρούσα εποχή της «Κοινωνίας της Πληροφορίας», υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες για ενίσχυση και διαμόρφωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτό ⁶⁷ μπορεί να επιτευχθεί με την αποτελεσματική ενσωμάτωση των νέων ευκαιριών που ¹⁵ παρουσιάζουν οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στις πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης. Δυστυχώς, ο τομέας της εκπαίδευσης έχει καθυστερήσει

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

να κατανοήσει και να αξιοποιήσει αυτές τις δυνατότητες. Ωστόσο, πολλά εκπαιδευτικά συστήματα δίνουν πλέον προτεραιότητα στη χρήση και την πρόοδο αυτών των τεχνολογιών ως θεμελιώδη στόχο. Αυτό φαίνεται από τις σημαντικές επενδύσεις που έγιναν ⁵⁰ τα τελευταία χρόνια για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Η εφαρμογή νέων τεχνολογιών στα σχολεία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους δασκάλους, οι οποίοι διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην τάξη. Ο ρόλος τους θα στραφεί προς την καθοδήγηση και την υποστήριξη, βοηθώντας τους μαθητές στην αναζήτησή τους για πληροφορίες και στη δημιουργία γνώσης. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά τη χρήση και τη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων των υπολογιστών, οδηγώντας σε σκεπτικισμό απέναντι στις νέες τεχνολογίες. Παρόλα αυτά, αναγνωρίζουν ⁸² τα οφέλη που μπορούν να προσφέρουν αυτές οι τεχνολογίες στους μαθητές τους και κατανοούν ότι στη σημερινή ψηφιακή εποχή, ⁶⁸ είναι απαραίτητο να εμπλακούν. Οι διεθνείς εμπειρίες έχουν δείξει ότι οι εκπαιδευτικοί που διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες είναι πιο πιθανό να αγκαλιάσουν τις νέες τεχνολογίες και να τις ενσωματώσουν επιτυχώς στις διδακτικές τους μεθόδους και οικεία μαθήματα (Οικονόμου, 2004, σ. 181 - 184).

Όποτε είναι απαραίτητο, οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών, εκπαιδευτικό λογισμικό και το διαδίκτυο στην εκπαιδευτική διαδικασία. Προκειμένου να επιδείξουν ικανότητα στο νέο τους ρόλο, είναι απαραίτητο να διαθέτουν νέες και εξειδικευμένες γνώσεις που δεν απέκτησαν μέσω της πανεπιστημιακής τους εκπαίδευσης. Απαιτείται λοιπόν άμεση και ¹⁷ επιτακτική εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες. Επιπρόσθετα, εγείρονται ανησυχίες σχετικά με τις προθέσεις και τις στάσεις των εκπαιδευτικών όσον αφορά τη συμμετοχή τους σε κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης.

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών εκφράζει την επιθυμία να συμμετάσχει σε προγράμματα κατάρτισης στις ΤΠΕ και να επιδείξει ένα αρχικό άνοιγμα στην

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

ενημέρωση σχετικά με τη λειτουργικότητα και τις χρήσεις των αναδυόμενων τεχνολογιών. Ταυτόχρονα, επιδεικνύουν μια περιέργεια για την εξερεύνηση εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας, ενώ αναγνωρίζουν τη σταδιακή ενσωμάτωση της τεχνολογίας στη σφαίρα της εκπαίδευσης. Περαιτέρω, αναγνωρίζουν ότι κατέχοντας γνώσεις Τ.Π.Ε. είναι ένα σημαντικό προσόν για να ληφθεί υπόψη για διοικητικούς ρόλους στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Αναλύοντας την αξιολόγηση της πρωτοβουλίας «In - school Training in Information and Communication Technologies» το ακαδημαϊκό έτος 2001 - 2002, είναι σαφές ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν έντονη επιθυμία και ανάγκη για κατάρτιση στις ΤΠΕ, ειδικά καθώς μεγαλώνουν και συσσωρεύουν περισσότερα χρόνια. εμπειρίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα σημαντικό 57% των εκπαιδευτικών που υποβλήθηκαν σε αυτό το πρόγραμμα ήταν άνω των 46 ετών. Επιπλέον, τα υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής παρουσίασαν οι εκπαιδευτικοί με 16 - 25 έτη υπηρεσίας στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γεωργιάδου, Κασκαντάμη & Μαρνέλης, 2003).

²¹
Αρκετές μελέτες έχουν δείξει ότι η ένταξη των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση αγκαλιάζεται ευρέως από τους εκπαιδευτικούς (Μπρατίτσης, Μηναιδής, Χλαπάνης, & Δημητρακοπούλου, 2003· Κυνηγός, Καραγεώργος, & Γαβρίλης, 2000). Επιπλέον, οι Κοτζαμπασάκη & Ιωαννίδης (2004) ανακάλυψαν ότι η σημαντική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών όχι μόνο θεωρεί απαραίτητη την εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση αλλά και εκφράζει την προθυμία να επεκτείνει τις γνώσεις τους για τις νέες τεχνολογίες. Αυτοί οι δάσκαλοι επιδεικνύουν θετική στάση και διαθέτουν αυτοπεποίθηση όταν πρόκειται για τη χρήση υπολογιστών. ¹³ Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι αυτά τα ευρήματα βασίζονται σε απαντήσεις από εκπαιδευτικούς που έχουν ήδη ευνοϊκή στάση απέναντι στις νέες τεχνολογίες. Αντίθετα, εκείνοι οι δάσκαλοι που αρχικά είχαν αρνητικές στάσεις δεν αντιμετώπισαν αλλαγή στις προοπτικές τους μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης που εξέτασαν οι δύο ερευνητές.

Επιπλέον, μια μελέτη που διεξήχθη από τον Καρτσιώτη (2002) αποκάλυψε ⁷⁶ ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν ευνοϊκή άποψη για τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Αναγνώρισαν την επικείμενη ανάγκη να ενσωματωθούν αυτές οι τεχνολογίες στην εκπαίδευση και έχουν εκφράσει την έντονη επιθυμία για άμεση και ολοκληρωμένη κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες. Ομοίως, οι Αλβανοπούλου, Βεντούρης, Μάνθος και Φραγκοπούλου (2005) ανακάλυψαν ότι η σημαντική πλειοψηφία (83%) των εκπαιδευτικών που ρωτήθηκαν εμφάνισαν μια ιδιαίτερα θετική στάση απέναντι στην κατάρτισή τους στις ΤΠΕ και στην εφαρμογή εκπαιδευτικού λογισμικού.

Η αξιολόγηση της πρωτοβουλίας «Οδύσσεια» αποκάλυψε μια σαφή επιθυμία μεταξύ ¹⁹ των εκπαιδευτικών για περαιτέρω κατάρτιση, ιδιαίτερα σε παιδαγωγικές πτυχές ¹⁵ που σχετίζονται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών. Ήταν ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι οι ίδιοι δάσκαλοι που παραδέχθηκαν ότι δεν ενσωμάτωσαν τις ΤΠΕ στην καθημερινή τους διδασκαλία αναγνώρισαν επίσης ότι αυτά τα εργαλεία δεν αποτελούν απλώς ένα μέσο ενίσχυσης των παραδοσιακών διδακτικών μεθόδων, αλλά μάλλον χρησιμεύουν ως καταλύτες για την ενσωμάτωση καινοτόμων προσεγγίσεων στην απόκτηση γνώσης (Κασωτάκης, Κυνηγός, Καραγεώργος, Βαβουράκη & Γαβρίλη, 2000).

Η εισαγωγή μιας νέας φάσης δεδομένων συνεπάγεται την εφαρμογή προγραμμάτων επιμόρφωσης για εκπαιδευτικούς φυσικής αγωγής (ΠΕ). Αυτό επιτυγχάνεται με την ίδρυση Περιφερειακών Κέντρων Κατάρτισης, γνωστών και ως Π.Ε.Κ., με ⁷⁸ πρωταρχικό στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Η διοργάνωση εκπαίδευσης που προσφέρει η Π.Ε.Κ. στοχεύει στην αντιμετώπιση προηγούμενων ελλείψεων, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τις διαφορετικές ανάγκες των εκπαιδευτικών σε διάφορα σχολεία και περιφέρειες. Λειτουργώντας όπως προβλέπεται, η Π.Ε.Κ. έχει συμβάλει στη βελτίωση της επιστημονικής γνώσης, στην παρακολούθηση των προόδων ²³ της Παιδαγωγικής επιστήμης και στην ενίσχυση του επαγγελματισμού των εκπαιδευτικών. Αυτό επιτεύχθηκε με την ενδυνάμωση του

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

Σχολικού Συμβούλου και του Συλλόγου Διδασκόντων, όπως τονίστηκε στη μελέτη του Kostika το 2004.

Δύο είναι οι πρωταρχικές επικρίσεις που απευθύνονται στην Π.Ε.Κ. Το πρώτο αφορά την επικρατούσα πεποίθηση του ιδρύματος ότι η κατάρτιση πρέπει να αντιμετωπίζει τις ελλείψεις που προκαλούνται από εξωτερικούς παράγοντες, ιδιαίτερα από διοικητικούς, και ως εκ τούτου να οργανώνεται από αυτούς. Η δεύτερη κριτική σχετίζεται με την έλλειψη συστηματικής ενημέρωσης σχετικά με τις ανάγκες κατάρτισης των εκπαιδευτικών, με αποτέλεσμα ο ρόλος τους να περιορίζεται σε απλούς διευκολυντές των προγραμμάτων κατάρτισης. (Αθανασούλα - Ρέππα, 1997, Ανδρέου & Παπακωνσταντίνου, 1994, Μαυριοιώργος, 1999, Παπακωνσταντίνου, 1993)

¹
Η Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., γνωστή και ως Σχολή Κατάρτισης Λειτουργών Επαγγελματικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, είναι ένα άλλο ίδρυμα που ασχολείται με την κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών για την Τεχνική Εκπαίδευση καθιερώθηκε ²³ το 1956 με το Νόμο 3971 και αργότερα το 1970. Στην ⁴⁷ Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή (ΠΑ.ΤΕΣ.Σ.), που εντάσσεται στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., οι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν παιδαγωγικά μαθήματα που ενσωματώνουν την πρακτική κατάρτιση ως κεντρικό στοιχείο του προγράμματος σπουδών για πρώτη φορά.

¹
Σημαντική είναι η αναφορά της δημιουργίας του Ο.ΕΠ.ΕΚ. (Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών), έργο του οποίου είναι :

- η δημιουργία της επιμορφωτικής πολιτικής για όλους τους εκπαιδευτικούς
- ο συντονισμός όλων των μορφών και τύπων επιμόρφωσης και η εφαρμογή επιμορφωτικών δράσεων
- η κατάρτιση επιμορφωτικών προγραμμάτων

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

- η ανάθεση επιμορφωτικού έργου σε αρμόδιους φορείς
- η πιστοποίηση φορών και τίτλων στον τομέα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών
- η κατανομή και η διαχείριση των πόρων που διατίθενται για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (Μαυρογιώργος, 1999).

2.8 Αναγκαιότητα – Επικαιρότητα Επιμόρφωσης

Η αποτελεσματική λειτουργία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ²³ επαγγελματική απόδοση, ανάπτυξη και βελτίωση των εκπαιδευτικών. Για να επιτευχθεί αυτό, είναι επιτακτική ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών μέσω ουσιαστικής καθοδήγησης και εκπαιδευτικής υποστήριξης, όπως η εισαγωγική κατάρτιση, η συνεχής εκπαίδευση, η συνεχής ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη. Η σημασία και η χρησιμότητα της παροχής κατάρτισης και υποστήριξης στους εκπαιδευτικούς δεν μπορεί να υπερεκτιμηθεί. Αυτό οφείλεται στις ραγδαίες αλλαγές που συμβαίνουν στην κοινωνία και στις σημαντικές προόδους της επιστήμης, καθώς και στις ευθύνες που συνεπάγεται ο επαγγελματικός τους ρόλος (Κωστίκα, 2004). Επιπλέον, η τεχνολογική, οικονομική και επιστημονική πρόοδος έχουν οδηγήσει σε αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών και στην εκπαιδευτική και διδακτική διαδικασία. Ως αποτέλεσμα, κατέστη αναγκαία η παροχή κατάρτισης που επιτρέπει στο ¹ εκπαιδευτικό σύστημα να προσαρμοστεί στις κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές της μεταβιομηχανικής εποχής. Για να συμβαδίσει με αυτές τις ραγδαίες αλλαγές, η εκπαίδευση πρέπει να προσαρμόζει συνεχώς τις μεθόδους και τους στόχους της.

Η λειτουργία των σύγχρονων κοινωνιών υφίσταται συνεχείς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς μετασχηματισμούς, οι οποίοι αναπόφευκτα

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

επιρεάζουν τον ρόλο των σχολείων και των μεθόδων διδασκαλίας. Ως αποτέλεσμα, ⁹ οι εκπαιδευτικοί αναγκάζονται να αναζητήσουν καινοτόμες προσεγγίσεις και να προσαρμόσουν τις εκπαιδευτικές πρακτικές τους για να αντιμετωπίσουν αυτές τις αλλαγές. Μια σημαντική αλλαγή είναι η ενσωμάτωση των γλωσσικών και πολιτιστικών μειονοτήτων στα σχολεία, που προκύπτει από τις μετακινήσεις πληθυσμών. Κατά συνέπεια, ζητήματα όπως ο ρατσισμός και η ξενοφοβία εκδηλώνονται ως κοινωνικά φαινόμενα. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, έχουν εισαχθεί οι αρχές της «διαπολιτισμικής εκπαίδευσης» για την προώθηση της εκπαιδευτικής ισότητας. ¹³ Ωστόσο, είναι σημαντικό για τους εκπαιδευτικούς να υποβληθούν σε πρόσθετη κατάρτιση για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την εξελισσόμενη κοινωνική δυναμική μέσα στις τάξεις, συμπεριλαμβανομένης της εμφάνισης σχολικής παραβατικότητας και άλλων συναφών προβλημάτων που προκύπτουν από αυτούς τους μετασχηματισμούς.

Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών λειτουργεί ως θεσμός που υποστηρίζει και προωθεί τις εκπαιδευτικές αλλαγές, με ⁶² στόχο να εξοπλίσει τους εκπαιδευτικούς με τις απαραίτητες γνώσεις και να μετριάσει κάθε πιθανή αντίσταση στις προσπάθειες εκσυγχρονισμού (Γκότοβος, 1982). Η σημασία της κατάρτισης των εκπαιδευτικών εκτείνεται πέρα από την ανάγκη να συμβαδίζει κανείς με τις γρήγορες επιστημονικές και κοινωνικές εξελίξεις, διαδραματίζει επίσης κρίσιμο ρόλο στην εφαρμογή καινοτόμων μέτρων στην εκπαίδευση. Όπως προτείνει ο Μυλωνάς (1998), η ³⁹ εκπαίδευση πρέπει να καλλιεργεί ανοιχτά μυαλά, εξοπλισμένα με τις απαραίτητες δεξιότητες και γνώσεις για να προσαρμοστούν σε συνεχώς εξελισσόμενες καταστάσεις (σελ.160). Μέσω της κατάρτισης, οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν την αξία κάθε καινοτόμου μέτρου, συμβάλλοντας ενεργά στην επιτυχή εφαρμογή του (Κώστικα, 2004). Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί ² πρέπει να μαθαίνουν συνεχώς και να ενσωματώνουν αλλαγές στα σχολικά βιβλία, τα αναλυτικά προγράμματα, τις μεθόδους διδασκαλίας και τις αλληλεπιδράσεις τους με μαθητές και γονείς. Πρέπει επίσης να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στη

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

²³
διδασκαλία τους και να εκπαιδεύουν τους μαθητές σε αναδυόμενα θέματα όπως η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η υγεία (Μυλωνάς, 1998; Κωστίκα, 2004).

Συνοψίζοντας, η κατάρτιση διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη γεφύρωση των κενών που αφήνει η αρχική εκπαίδευση. Επιπλέον, η έλλειψη ομοιομορφίας στα προγράμματα σπουδών για τους επίδοξους εκπαιδευτικούς συμβάλλει στο επιχείρημα ότι η βασική εκπαίδευση είναι ανεπαρκής, καθώς οδηγεί σε διαφορετικές απόψεις μεταξύ των εκπαιδευτικών. Παρά τις πρόσφατες νομοθετικές προσπάθειες να βελτιώσουν και να ενισχύσουν την εκπαίδευσή τους, οι εκπαιδευτικοί εξακολουθούν να στερούνται επαρκούς προπαρασκευαστικής ετοιμότητας, καθιστώντας αναγκαία την εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης για την αντιστάθμιση των ελλείψεων της βασικής εκπαίδευσης (Βαλαβανίδης, 1992).

¹⁰
Ταυτόχρονα, υπάρχει μια αυξανόμενη πεποίθηση ότι η κατάρτιση *παίζει καθοριστικό ρόλο* στην ενίσχυση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών. Αυτό περιλαμβάνει την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν και να επιλύουν προκλήσεις που προκύπτουν, καθώς και να συμμετέχουν σε αυτοαξιολόγηση για να επαναπροσδιορίσουν τους στόχους και τις πρακτικές τους. Είναι επιτακτική ανάγκη για τους εκπαιδευτικούς να μην συμβιβάζονται απλώς με την αρχική τους κατάρτιση, αλλά να αναζητούν διαρκώς την επιστημονική γνώση και τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη. Αυτό όχι μόνο προάγει την προσωπική ανάπτυξη και διευρύνει τις δεξιότητές τους, αλλά συμβάλλει επίσης στη συσσώρευση προσόντων, γεγονός που βοηθά στην πρόοδό τους εντός της εκπαιδευτικής ιεραρχίας.

Έχει δηλωθεί επακριβώς ότι η κατάρτιση των εκπαιδευτικών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της φιλοσοφίας της δια βίου μάθησης, η οποία χρησιμεύει ως το θεμέλιο για μια κοινωνία μάθησης (Τρούλης, 1985, Day, 2003). Η μάθηση των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους είναι μια κρίσιμη πτυχή της δια βίου εκπαίδευσης. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό, η σημασία της εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερεκτιμηθεί. Δεν είναι μόνο υποχρεωτικό αλλά και

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

³⁰
ιδιαίτερα ωφέλιμο για την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, καθώς διευκολύνει τη συνεχή και πολύπλευρη εξέλιξή τους. Οι δάσκαλοι διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην ενστάλαξη του ήθους της δια βίου μάθησης στους μαθητές, εμπλέκοντας έτσι τόσο τους δασκάλους όσο και τους μαθητές ³⁹ σε μια συνεχή διαδικασία μάθησης σε όλη τους τη ζωή. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει διάφορες συμπληρωματικές ανάγκες και αλληλοεξαρτώμενες ευθύνες.

² **2.9 Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο Νηπιαγωγείο**

¹⁶
Ο τομέας της εκπαίδευσης έχει επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από την ταχεία πρόοδο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και την απρόσκοπτη ενσωμάτωση διαφόρων εφαρμογών και υπηρεσιών. Αυτό ώθησε τους εκπαιδευτικούς να εξερευνήσουν νέες προοπτικές και προσεγγίσεις στη διδασκαλία. Είναι ευρέως αναγνωρισμένο ότι οι ΤΠΕ έχουν τη δυνατότητα να φέρουν επανάσταση στην εκπαίδευση, προσφέροντας καινοτόμες παιδαγωγικές μεθόδους που προωθούν την ενεργό και βιωματική μάθηση. Επιπλέον, διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην καλλιέργεια νέων νοοτροπιών και δεξιοτήτων μεταξύ των μαθητών. Ταυτόχρονα, καθιερώνει ένα πολυεπιστημονικό εργαλείο για την ενασχόληση με τη γνώση σε διάφορα θέματα. ² Στη σύγχρονη εποχή, με την πρόοδο της τεχνολογίας που οδηγεί στην εμφάνιση πλατφορμών υπολογιστών με υψηλή πρόσβαση, τα προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων αυτών στην Ελλάδα, ενσωματώνουν την αμφιλεγόμενη χρήση των ΤΠΕ στα προγράμματα σπουδών τους. Επιπλέον, εκτεταμένη έρευνα καταδεικνύει σταθερά τη θετική επίδραση των ΤΠΕ όταν χρησιμοποιείται ως πρόσθετο στοιχείο σε συνδυασμό με άλλες μαθησιακές δραστηριότητες για μικρά παιδιά. ⁶⁰ Ως εκ τούτου, υπάρχει ανάγκη για μια συνολική προσέγγιση που να ενσωματώνει τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο εκπαιδευτικό σύστημα, από το νηπιαγωγείο έως το γυμνάσιο. Η έρευνα

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

³ αυτή διεξάγεται και στο χώρο της ελληνικής προσχολικής αγωγής. Όλο και περισσότερο, οι άνθρωποι αναγνωρίζουν ¹³ τις δυνατότητες των ΤΠΕ ως εκπαιδευτικού εργαλείου για τη βελτίωση της μαθησιακής εμπειρίας για τα μικρά παιδιά. Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι τα νήπια ευδοκιμούν στην εξερεύνηση και την ανακάλυψη, κάτι που μπορεί να διευκολυνθεί από τα σύγχρονα υπολογιστικά περιβάλλοντα. Όταν οι κατάλληλες για την ηλικία δραστηριότητες διεξάγονται με χρήση υπολογιστών, τα αποτελέσματα είναι συχνά συναρπαστικά από εκπαιδευτική ³ άποψη. Τόσο από τη διεθνή εκπαιδευτική πρακτική όσο και από την ακαδημαϊκή βιβλιογραφία, είναι προφανές ότι υπάρχει κοινή κατανόηση της σημασίας της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην προσχολική εκπαίδευση. Για να ενσωματωθούν αποτελεσματικά οι ³ ΤΠΕ στο πρόγραμμα σπουδών της προσχολικής ηλικίας, είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί ένα παιδαγωγικά ορθό σχέδιο που να λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες και τον αντίκτυπό τους. Αυτοί οι παράγοντες περιλαμβάνουν τους μαθητές, τους δασκάλους, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τις μεθόδους διδασκαλίας και το ευρύτερο κοινωνικο - πολιτιστικό ³ πλαίσιο στο οποίο λαμβάνει χώρα η εκπαιδευτική διαδικασία. Μπορούμε να βρούμε ένα συνοπτικό πλαίσιο προγράμματος σπουδών για τις ΤΠΕ στο Νηπιαγωγείο που να περιλαμβάνει τον σκοπό, τα βασικά στοιχεία, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα για κάθε στοιχείο και ένα λεπτομερές ³ πρόγραμμα σπουδών για κάθε πτυχή. Πιο συγκεκριμένα, το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών περιέχει

- τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, στα οποία αναφέρετε το σύνολο αυτών που ο μαθητής συγκεκριμένα θα έχει επιτύχει από αποτέλεσμα της διδασκαλίας από το συγκεκριμένο θέμα.
- τα βασικά θέματα τα οποία αναφέρονται σε ³ έννοιες, στοιχεία μεθοδολογίας, και κώδικες (φορμαλισμοί, ειδικοί τρόποι αναπαράστασης, κλπ) του συγκεκριμένου αντικειμένου.

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

- τις δραστηριότητες, που υπάρχουν μερικοί τύποι δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να ευκολύνουν την υλοποίηση των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- το υλικό, που ⁴ έχει να κάνει με τα τμήματα του εκπαιδευτικού υλικού που ευθύνεται ο εκπαιδευτικός για τη διδασκαλία του θέματος.

⁷⁷ 2.10 Σκοπός των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο Νηπιαγωγείο

Οι μαθητές, με την βοήθεια του εκπαιδευτικού, στις καθημερινές σχολικές δραστηριότητες ¹ βαίνουν σε επαφή, γνωρίζουν, εξοικειώνονται και κατανοούν ³ βασικές λειτουργίες των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών με στόχο:

α) την αναζήτηση, την οργάνωση, τη διαχείριση και την παραγωγή πληροφορίας σε πολλές διάφορες μορφές, την ανάπτυξη των ιδεών και την έκφραση και δημιουργία του καθενός,

β) την επικοινωνία και τη συνεργασία,

γ) τη διερεύνηση, τον πειραματισμό, την ανακάλυψη και την λύση προβλημάτων σε όλα τα γνωστά αντικείμενα και δ) την μάθηση του ρόλου των ψηφιακών τεχνολογιών στην σημερινή κοινωνία και τον πολιτισμό.

³ Σε αυτήν τη περίπτωση τα παιδιά του νηπιαγωγείου μαθαίνουν βασικές λειτουργίες των ψηφιακών συσκευών (υπολογιστές, περιφερειακές συσκευές υπολογιστών, διαδραστικοί πίνακες, συσκευές διαχείρισης ήχου, εικόνας, ³ βίντεο, κλπ.) και για αρχική φορά μαθαίνουν να τα χρησιμοποιούν. Εφαρμόζουν λογισμικό (εκπαιδευτικό και γενικής χρήσης) και υπηρεσίες του διαδικτύου, μπαίνουν οργανικά τις ΤΠΕ στις

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

καθημερινές δραστηριότητες του νηπιαγωγείου ως βοηθητικά μέσα διδασκαλίας, ως εργαλεία διερεύνησης, πειραματισμού και επίλυσης προβλημάτων και σαν εργαλεία διαχείρισης πληροφοριών, ψηφιακού γραμματισμού και έκφρασης με διάφορους τρόπους, δημιουργίας, επικοινωνίας και συνεργασίας.

Η υλοποίηση του σκοπού αυτού εδράζεται σε τέσσερις συμπληρωματικούς άξονες:

⁴
Α) Γνωρίζω τις ΤΠΕ και δημιουργώ: Αναζήτηση, οργάνωση, διαχείριση και παραγωγή πληροφοριών, ψηφιακός γραμματισμός, δημιουργικότητα, ανάπτυξη ιδεών, έκφραση, ψηφιακό παιχνίδι. Οι μαθητές παρακολουθούν πώς να λειτουργούν υπολογιστικά περιβάλλοντα και ψηφιακές συσκευές για να αναζητούν, να οργανώνουν και να διαχειρίζονται πληροφορίες από διαφορετικές ψηφιακές πηγές αλλά και να υλοποιούν καινούριες πολυτροπικές πληροφορίες, να δημιουργούν, να αναπτύσσουν τις ιδέες τους, να παίζουν και να εκφράζονται με πολλούς τρόπους.

Β) Επικοινωνώ και συνεργάζομαι με τις ΤΠΕ: Έκφραση, επικοινωνία, κοινωνική αλληλεπίδραση, συνεργασία, συμβολικό και θεατρικό παιχνίδι και δραματοποίηση. ⁷ Οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να εκφραστούν, να αλληλεπιδρούν, να επικοινωνούν, να παίζουν και να μαθαίνουν με συνεργασία τις ΤΠΕ στο καθημερινό τους μάθημα εντός σχολικής τάξης αλλά και εκτός σχολίου.

³
Γ) Διερευνώ, πειραματίζομαι, ανακαλύπτω και λύνω προβλήματα με τις ΤΠΕ: Διαχείριση πληροφοριών, διερεύνηση, πειραματισμός, ανακάλυψη, έκφραση, μοντελοποίηση, επίλυση προβλήματος, δημιουργικότητα, κριτική ικανότητα, λήψη απόφασης. Οι μαθητές εφαρμόζουν υπολογιστικά περιβάλλοντα και ψηφιακές συσκευές για ³τι διερεύνηση, τον πειραματισμό, την ανακάλυψη τη γνώση, αλλά και να σκέπτονται κριτικά, να ³παίρνουν αποφάσεις και να ³μπορούν λύσουν προβλήματα στο σε όλα τα αντικείμενα του προγράμματος σπουδών.

Δ) Οι ΤΠΕ στην κοινωνία και τον πολιτισμό: Αυτονομία, προσφορά, συνεργασία, ευελιξία, δεοντολογία, καινοτομία, εργονομία, πρόσβαση για όλους. Οι μαθητές με

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

την χρήση των ΤΠΕ σε καθημερινές τους δραστηριότητες εντός και εκτός σχολικής τάξης έχουν την δυνατότητα να τις λειτουργούν με ασφαλή και σωστό τρόπο, μαθαίνουν τη σημασία και το ρόλο της ψηφιακής τεχνολογίας στο κοινωνικό και πολιτισμικό και τους δίνετε ι δυνατότητα να φτιάχνουν μόνοι τους στάσεις και αξίες.

³ **2.10.1 Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ανά άξονα)**

A. Γνωρίζω τις ΤΠΕ και δημιουργώ

1. Γνωριμία, εξοικείωση, κατανόηση βασικών λειτουργιών και παροδική αυτονομία στη λειτουργία ενός υπολογιστικού συστήματος (ενεργοποίηση, απενεργοποίηση, χρήση περιφερειακών συσκευών) και ανάπτυξη μιας απλής ορολογίας

2. Εξοικείωση και σταδιακή αυτονομία στη λειτουργία που έχει να κάνει με βασικές ⁴ ενέργειες και λειτουργίες λογισμικών (απλές ενέργειες σε λειτουργικό σύστημα, εκκίνηση προγράμματος, άνοιγμα αρχείου, αποθήκευση, εκτύπωση, κλπ.)

3. Γνωριμία, εξοικείωση, κατανόηση βασικών λειτουργιών και απλή χρησιμοποίηση ψηφιακών συσκευών (φωτογραφική μηχανή, συσκευές ήχου και βίντεο, σαρωτής, κλπ.) και προγραμματιζόμενων παιγνιδιών (π.χ. ρομπότ για νήπια τύπου Bee-Bot, Lego, κλπ.)

4. Έρευνα, αναζήτηση, επιλογή και οργάνωση πληροφοριών με υπολογιστές και το διαδίκτυο

5. Ανάπτυξη και έκφραση ιδεών με ψηφιακά μέσα, παραγωγή πολυτροπικών πληροφοριών, ανάδυση νέων ψηφιακών γραμματισμών

B. Επικοινωνώ και συνεργάζομαι με τις ΤΠΕ

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

1. Έκφραση, επικοινωνία και συνεργασία μέσω διαδικτύου (γραφτή επικοινωνία, ηχητική ή μέσω βίντεο επικοινωνία)
2. Αλληλεπίδραση, συνεργασία σε ομάδες με τη χρήση ΤΠΕ για την παραγωγή κοινού έργου στο σχολείο και εκτός σχολείου
3. Συμβολικό και θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση
4. Ανάπτυξη εσωτερικών κινήτρων για επικοινωνία, κοινωνική αλληλεπίδραση και συνεργασία
5. Ψηφιακή επικοινωνία και αναζήτηση/ανάκτηση αρχείων από το Διαδίκτυο με χρήση μηχανών αναζήτησης, καταλόγων και πυλών.

Γ. Διερευνώ, πειραματίζομαι, ανακαλύπτω και λύνω προβλήματα με τις ΤΠΕ

1. Πληροφόρηση και γνώση με χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών κλειστού τύπου και λογισμικού υπερμέσων
2. Έκφραση και διαχείριση πληροφορίας με χρήση λογισμικών γενικής χρήσης (κειμενογράφος, λογισμικό παρουσίασης, επεξεργασίας εικόνας, κλπ.)
3. Ανάπτυξη δημιουργικότητας με χρήση λογισμικού σχεδίασης καθώς και αναπαραγωγής και καταγραφής ήχου / βίντεο
4. Διερεύνηση, πειραματισμός και ανακάλυψη με χρήση λογισμικών ανοικτού τύπου (π.χ. οπτικοποίηση, προσομοίωση, κλπ.)
5. Επίλυση προβλήματος και μοντελοποίηση με χρήση λογισμικών ανοικτού τύπου (π.χ. οπτικοποίηση, προσομοίωση, εννοιολογική χαρτογράφηση, κλπ.)

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

6. Κριτική ικανότητα, λήψη απόφασης, καινοτομία με χρήση λογισμικών ανοικτού τύπου (π.χ. προσομοίωση, λογισμικό γενικής χρήσης, κλπ.)
7. Χειρισμός και έλεγχος προγραμματιζόμενων παιγνιδιών (παιγνίδια ρομπότ, Lego, κλπ.), ανάπτυξη διαδικαστικής γνώσης
8. Δημιουργία μοτίβων και μετασχηματισμοί
9. Ανάπτυξη μεταγνωστικής ικανότητας με τις ΤΠΕ

Δ. Οι ΤΠΕ στην κοινωνία και τον πολιτισμό

1. Αναγνώριση των ΤΠΕ ως μέσα για ψυχαγωγία, εργασία και κοινωνική αλληλεπίδραση
2. Γνώση σχετικά με την εργονομία και την ασφάλεια, προφυλάξεις
3. Ανάπτυξη στάσεων και κοινωνικών δεξιοτήτων (αυτονομία, συνεργασία, επιχειρηματολογία, αίσθημα προσφοράς, ευελιξία, καινοτομία, κλπ)
4. Δεοντολογική χρήση (σεβασμός στη δουλειά των άλλων)
5. Κατανόηση επιδράσεων των ΤΠΕ στην καθημερινότητα του ανθρώπου
6. ΤΠΕ και άτομα με ειδικές ανάγκες

2.11 Η στάση των Νηπιαγωγών στη χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στο Νηπιαγωγείο

Το πρόγραμμα σπουδών του Ελληνικού Νηπιαγωγείου πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τις παγκόσμιες εξελίξεις και τα ευρήματα της διεθνούς έρευνας, που τονίζουν τα ²⁰ *πλεονεκτήματα της ενσωμάτωσης των υπολογιστών στην προσχολική εκπαίδευση* (Solomon, 1986; Shade & Watson, 1990; Shute & Miksad, 1997; Liang & Johnson, ⁷² 1999; Clements & Sarama, 2003). Ως αποτέλεσμα, υπάρχει σταδιακή *ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις εκπαιδευτικές πρακτικές*. Ωστόσο, *για να αξιοποιηθεί πλήρως ο θετικός αντίκτυπος της τεχνολογίας στη διαδικασία διδασκαλίας - μάθησης, είναι απαραίτητη μια στροφή προς την ενοποίηση και την εφαρμογή υψηλής ποιότητας*. Ωστόσο, η εφαρμογή των ΤΠΕ απαιτεί προσεκτική εξέταση των διαδικασιών, βασικών προγραμμάτων και διερεύνηση των δυνατοτήτων ολοκλήρωσης σε διάφορους γνωστικούς τομείς, οι οποίοι προχωρούν σήμερα με βραδύτερο ρυθμό.

Ο πιθανός ρόλος της πληροφορικής στην ενίσχυση των γνωστικών ικανοτήτων, ²⁰ *ιδιαίτερα στον τομέα των μαθηματικών, έχει μελετηθεί εκτενώς από ερευνητές* (Clements, 1987, 1991; Dunham & Dick, 1994; Groves, 1994). Έχει παρατηρηθεί ότι η πληροφορική ³ *μπορεί να διευκολύνει την εκμάθηση πολύπλοκων μαθηματικών εννοιών και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης μεταξύ των μαθητών*. Ωστόσο, η επιτυχία κάθε παιδαγωγικής παρέμβασης που περιλαμβάνει νέα τεχνολογικά εργαλεία εξαρτάται τελικά από τον εκπαιδευτικό. Στον μικρόκοσμο της τάξης, ο δάσκαλος παίζει καθοριστικό ρόλο στον καθορισμό του εάν η μάθηση λαμβάνει χώρα ή όχι. Επομένως, οι «μεγάλοι δάσκαλοι» θεωρούνται το πολυτιμότερο ⁴⁰ *αγαθό στην εκπαίδευση* (Temes, 2001). Οι προοπτικές *και οι στάσεις των εκπαιδευτικών για την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση* είναι υψίστης σημασίας. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχεται επίσης μια σύντομη επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Κατά την ενσωμάτωση μιας καινοτομίας διδασκαλίας - μάθησης και την ενσωμάτωση των υπολογιστών στις παιδαγωγικές πρακτικές, οι μεμονωμένες απόψεις των εκπαιδευτικών διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο. Η φύση των μαθησιακών ⁸ εμπειριών των μαθητών διαμορφώνεται από τις σκέψεις, τις πεποιθήσεις και τις πράξεις των δασκάλων τους μέσα στην τάξη (Hargreaves & Fullan, 1992). Η διερεύνηση της σύνδεσης μεταξύ των προοπτικών και των συμπεριφορών των εκπαιδευτικών είναι ένας αναπτυσσόμενος τομέας έρευνας που έχει συγκεντρώσει αυξανόμενη προσοχή τα τελευταία χρόνια (Handal, 2003, 2004).

Η συμπεριφορά των εκπαιδευτικών επηρεάζεται κυρίως από τις προσωπικές τους οπτικές (Yero, 2002), οι οποίες διαμορφώνουν την αντίληψή τους και την οργάνωσή τους για τον κόσμο, επηρεάζοντας τελικά τις μεθόδους και τις προσεγγίσεις διδασκαλίας τους. Οι στάσεις των εκπαιδευτικών είναι στενά συνδεδεμένες με τις αντιλήψεις τους (Siragusa & Dixon, 2008), οι οποίες επηρεάζονται από προηγούμενες θετικές εμπειρίες ή αναμενόμενα θετικά αποτελέσματα, παρακινώντας τους να κάνουν παρόμοιες ενέργειες (Gagne, 1985).

³⁰ Επιπλέον, ευρήματα από μελέτες σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση δείχνουν ότι η έλλειψη ικανότητας και δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στη λειτουργία αυτών των τεχνολογιών παίζει σημαντικό ρόλο στην καλλιέργεια αρνητικών στάσεων ως προς την ²⁰ ένταξή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία (Ellison, 1993, Pelgrum, 2001). Η έρευνα που έγινε από τους Ertmer et al. (1999) τονίζει ότι οι προοπτικές των δασκάλων χρησιμεύουν ως εσωτερικά εμπόδια που εμποδίζουν την αποτελεσματική χρήση της τεχνολογίας στην τάξη. Ωστόσο, ακόμη και με επαρκή κατάρτιση για την αντιμετώπιση του κενού γνώσης, οποιαδήποτε εκπαιδευτική μεταρρύθμιση θα είναι μάταιη, εκτός εάν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί υιοθετήσουν μια πιο θετική προοπτική και, κατά συνέπεια, μια πιο ευνοϊκή στάση απέναντι στην εφαρμογή της τεχνολογίας στην τάξη.

Έρευνες που έγιναν στη χώρα μας έχουν αποκαλύψει ότι μια σημαντική μερίδα εκπαιδευτικών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση αναγνωρίζουν τον κρίσιμο ρόλο των Νέων Τεχνολογιών και την επιτακτική ανάγκη ενσωμάτωσής τους στις εκπαιδευτικές μεθόδους ²⁰ (Γιαλαμάς, Νικολοπούλου & Μάνεσης, 2008; Jimoyiannis & Komis, 2007; Ζαράνης & Οικονομίδης, 2006). Αυτά τα ευρήματα ευθυγραμμίζονται με προηγούμενες παγκόσμιες μελέτες που έδειξαν μια ευνοϊκή διάθεση μεταξύ των παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας προς τις Νέες Τεχνολογίες (Ellison, 1993).

Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι παρά την αισιόδοξη στάση των δασκάλων, υπάρχει έλλειψη αντίστοιχων εκπαιδευτικών προσπαθειών, ιδιαίτερα από τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς του Νηπιαγωγείου. Η απλή πρόσβαση σε υπολογιστές δεν εγγυάται την αποτελεσματική τους χρήση (Cuban, 2001· Landerholm, 1994). Όπως εύστοχα επισημαίνει ο O'Donnell (1996), αν και οι ΤΠΕ έχουν εισαχθεί στα σχολεία, αποτυγχάνουν να ενσωματωθούν στο περιβάλλον της τάξης.

Η σημασία των εκπαιδευτικών να αναπτύξουν τεχνογνωσία στις ΤΠΕ έχει σημειωθεί τόσο από διεθνείς όσο και από εθνικούς ερευνητές ²⁵ (Dong, 2014 ; Blackwell et al., 2016 ; Johnston et al., 2020). Αν και ο ρόλος που διαδραματίζουν οι ΤΠΕ στην ανάπτυξη των παιδιών εξακολουθεί να συζητείται, οι ερευνητές έχουν γενικά συμφωνήσει ότι η τρέχουσα εστίαση θα πρέπει να σχετίζεται με το ερώτημα με ποιους τρόπους πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ΤΠΕ για τη μεγιστοποίηση των ²⁵ οφελών τους, παρά με το εάν οι ΤΠΕ επηρεάζουν την ανάπτυξη των παιδιών (Blackwell et. al., 2016 , Bird, 2018). Οι Ihmeideh και Al - Maadadi (2018) έχουν επίσης τονίσει ότι η ευθύνη της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στις ρυθμίσεις προσχολικής εκπαίδευσης πέφτει στους ώμους των εκπαιδευτικών. Ως εκ τούτου, το ερώτημα πώς ⁸⁴ τα παιδιά χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ με την καθοδήγηση και την υποστήριξη των δασκάλων είναι σημαντικό για τις ρυθμίσεις προσχολικής εκπαίδευσης. Ωστόσο, υπάρχουν άφθονα στοιχεία που δείχνουν ότι οι δάσκαλοι της προσχολικής

εκπαίδευσης εφαρμόζουν τις ΤΠΕ για παιδιά με ακατάλληλο τρόπο, όπως η παροχή ανεπαρκούς ανταποκρινόμενης καθοδήγησης και ο περιορισμός των αλληλεπιδράσεων των παιδιών με τις ΤΠΕ (Dong, 2014 , Sargent, 2017). Η ακατάλληλη εφαρμογή ΤΠΕ μπορεί να προκαλέσει τα παιδιά να έχουν αρνητικά συναισθήματα και περιορισμένες ευκαιρίες μάθησης, κάτι που μπορεί να έχει μακροπρόθεσμη επίδραση στην υποστηριζόμενη από ΤΠΕ μάθηση των παιδιών (Dong, 2014 ; Park, 2015). Δεδομένου ότι οι δάσκαλοι είναι αυτοί που αποφασίζουν πώς βιώνουν τα παιδιά τις ΤΠΕ σε περιβάλλοντα προσχολικής εκπαίδευσης, η επαγγελματική τους μαθησιακή εμπειρία σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών που σχετίζεται με τις ΤΠΕ είναι ένα σημαντικό ερευνητικό θέμα.

Οι ερευνητές έχουν επιστήσει την προσοχή των εκπαιδευτικών ⁷ στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών καθώς ²⁵ σχετίζεται με την ικανότητα ΤΠΕ, προσδιορίζοντας την κατάρτιση των εκπαιδευτικών ως τον κύριο παράγοντα που επηρεάζει την πρακτική τους (Blackwell et al., 2016 ; Sargent, 2017 ; Dardanou and ⁷³ Kofoed, 2019). Για παράδειγμα, στη Νορβηγία, οι Dardanou και Kofoed (2019) ανέφεραν ότι οι εκπαιδευτικοί στερούνται γνώσης σχετικά με το πώς να αντιμετωπίσουν ηθικά ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή των ΤΠΕ λόγω της απουσίας σχετικής κατάρτισης, στην Ιορδανία, ο Ihmeideh (2009) διαπίστωσε ότι οι εκπαιδευτικοί προσχολικής εκπαίδευσης δεν διαθέτουν χρηματοδότηση συμμετέχουν στην εκπαίδευση ⁷³ που σχετίζεται με τις ΤΠΕ και ως εκ τούτου μένουν σε παλιές προσεγγίσεις στη διδασκαλία, και στην Ελλάδα, οι Νικολοπούλου και Γιαλαμάς (2015) ανέφεραν ότι οι εκπαιδευτικοί της προσχολικής εκπαίδευσης είχαν περισσότερες ευκαιρίες κατάρτισης στο τεχνικό επίπεδο από το παιδαγωγικό και ανέφεραν ότι η προηγούμενη εκπαίδευσή τους δεν ενίσχυε την εμπιστοσύνη τους με την εφαρμογή ΤΠΕ. Ωστόσο, προηγούμενοι ερευνητές περιέγραψαν απλώς την κατάρτιση των εκπαιδευτικών σχετικά με τις ΤΠΕ χωρίς να διερευνήσουν συγκεκριμένα τους τρόπους με τους οποίους βίωσαν αυτές τις ευκαιρίες κατάρτισης.

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

Η έρευνα δείχνει ότι η εμπειρία κατάρτισης των εκπαιδευτικών προσχολικής εκπαίδευσης στην εφαρμογή ΤΠΕ μπορεί να ενισχύσει αποτελεσματικά τα κίνητρα των δασκάλων για χρήση των ΤΠΕ και να αναπτύξει γνώσεις σχετικά με τον τρόπο υποστήριξης της μάθησης των παιδιών με κατάλληλους τρόπους. Οι Ihmeideh and Al - Maadadi (2018) παρείχαν ένα πρόγραμμα παρέμβασης κατάρτισης (που επικεντρωνόταν στην κατανόηση των ιδίων των ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς, σε στρατηγικές διδασκαλίας που σχετίζονται με τις ΤΠΕ και παραδείγματα αποτελεσματικών πρακτικών εφαρμογής ΤΠΕ) για εκπαιδευτικούς προσχολικής εκπαίδευσης στο Κατάρ και διαπίστωσαν ότι οι δάσκαλοι έτειναν να βιώσουν μια προσεκτική διαδικασία λήψης αποφάσεων όταν πρόκειται να εφαρμόσουν τις ΤΠΕ σε μαθησιακές δραστηριότητες μετά την εκπαίδευση. Στην Αυστραλία, αφού εξέτασε μια προσέγγιση επαγγελματικής μάθησης (δηλαδή, έρευνα επαγγελματιών) που υιοθετήθηκε για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ΤΠΕ σε περιβάλλοντα προσχολικής εκπαίδευσης, οι Johnston et al. (2020) ανέφερε την αξία των ατομικών και συνεργατικών ομαδικών προβληματισμών και τη σημασία των διαφόρων επαγγελματικών πηγών μάθησης (όπως επαγγελματική ανάγνωση, ομαδική συζήτηση και εργαστήρια). Ωστόσο, επί του παρόντος, ο αριθμός των μελετών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί της ECE βιώνουν ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης που σχετίζονται με τις ΤΠΕ είναι ακόμη περιορισμένος.

Αν και υπάρχουν ελάχιστα εμπειρικά στοιχεία σχετικά με την επαγγελματική μαθησιακή εμπειρία των δασκάλων προσχολικής εκπαίδευσης σχετικά με την εφαρμογή ΤΠΕ, οι ερευνητές έχουν παράσχει προτάσεις για να υποστηρίξουν τις πρακτικές των δασκάλων ECE, όπως τονίζοντας ότι τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να σχεδιάζονται προσεκτικά ώστε να παρέχουν στους δασκάλους δεξιότητες αξιολόγησης κατάλληλων συσκευών ή λογισμικού (Nikolopoulou & Yialamas, 2015). Ο Mertala (2019) πρότεινε ότι οι δάσκαλοι της προσχολικής εκπαίδευσης θα πρέπει να έχουν περισσότερες ευκαιρίες κατάρτισης που υπερβαίνουν την εστίαση στη χρήση των ΤΠΕ για τη διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

Επιπλέον, ο Sargent (2017) υποστήριξε ότι η συνεχής υποστήριξη θα μπορούσε να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να βιώσουν βιώσιμες αλλαγές στη γνώση και τις δεξιότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή ΤΠΕ. Οι ερευνητές έχουν υποστηρίξει ότι η παρατήρηση και ο προβληματισμός των δασκάλων της προσχολικής εκπαίδευσης σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ είναι σημαντικά μέρη της επαγγελματικής ανάπτυξης, επειδή η διαδικασία της «παρατήρησης, αναστοχασμού, αλλαγές στην πρακτική και περισσότερος προβληματισμός» (Vidal - Hall et al., 2020, σ. 176) μπορεί έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της άποψης, και ως εκ τούτου, έναν μετασχηματισμό στη διδακτική πράξη, η οποία τελικά επηρεάζει τη μαθησιακή εμπειρία των παιδιών. Αυτές οι μελέτες είναι σημαντικές για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι καθηγητές προσχολικής εκπαίδευσης θα μπορούσαν να έχουν ευκαιρίες επαγγελματικής μάθησης για να υποστηρίξουν την εφαρμογή τους στις ΤΠΕ.

Συνοπτικά, υπήρξαν όλο και περισσότερες εκκλήσεις για εστίαση στην επαγγελματική μάθηση των δασκάλων προσχολικής εκπαίδευσης σε σχέση με την εφαρμογή των ΤΠΕ στο πρόγραμμα σπουδών, καθώς το πρόγραμμα σπουδών που σχετίζεται με τις ΤΠΕ που παρέχεται από τους δασκάλους έχει βαθιά επιρροή στη μάθηση και την ανάπτυξη των παιδιών. Με βάση τα ερευνητικά κενά που συζητήθηκαν παραπάνω, αυτή η μελέτη στοχεύει να αποκτήσει μια εις βάθος κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι δάσκαλοι προσχολικής εκπαίδευσης έχουν βιώσει επαγγελματική μάθηση σε σχέση με το πρόγραμμα σπουδών που σχετίζεται με τις ΤΠΕ.

¹ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1 Σκοπός

Σκοπός της έρευνας είναι να διερευνηθούν οι απόψεις των νηπιαγωγών σχετικά με την επιμόρφωσή τους στις ²Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ).

¹Τα ερευνητικά ερωτήματα που αναμένεται να απαντηθούν μέσα από την έρευνα είναι τα παρακάτω:

- Ποιες είναι οι απόψεις των νηπιαγωγών σχετικά με τη χρησιμότητα των ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο;
- Σε ποιους τομείς οι νηπιαγωγοί χρησιμοποιούν περισσότερο τις ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο;
- Θεωρούν οι νηπιαγωγοί αναγκαία την εκπαίδευση στη χρήση των ΤΠΕ;
- Σε ποιον βαθμό οι νηπιαγωγοί έχουν επιμορφωθεί στις ΤΠΕ;

⁹3.2 Δείγμα έρευνας

Στην παρούσα έρευνα έλαβαν μέρος νηπιαγωγοί και συγκεκριμένα, ³⁰το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 40 άτομα. Για τον σκοπό της λήψης ενός δείγματος γρήγορα, φθηνά και άνετα, χρησιμοποιήθηκε δειγματοληψία ευκολίας. Αυτή η μέθοδος ¹⁵απαιτεί ελάχιστο σχεδιασμό και είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για ορισμένους στόχους. Οι ερευνητές απλώς επιλέγουν ¹⁵συμμετέχοντες που είναι άμεσα διαθέσιμοι εκείνη τη στιγμή. Σε σύγκριση με την τυχαία δειγματοληψία, η δειγματοληψία ευκολίας είναι μια απλή και μη περίπλοκη διαδικασία. Σε αντίθεση με την τυχαία δειγματοληψία, δεν απαιτείται η αναγνώριση ενός καλά καθορισμένου πληθυσμού ή

η δημιουργία μιας λίστας πληθυσμού εάν δεν είναι διαθέσιμη. Επιπλέον, δεν απαιτείται να συμπεριληφθούν όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα από τη λίστα. Η εύκολη δειγματοληψία μειώνει σημαντικά την απαιτούμενη προσπάθεια. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ¹⁵ τα δείγματα ευκολίας θεωρούνται δείγματα μη πιθανοτήτων. Ως αποτέλεσμα, είναι αδύνατο να προσδιοριστεί η πιθανότητα επιλογής ενός στοιχείου από τον πληθυσμό για το δείγμα. Επιπλέον, δεν είναι δυνατό να εξακριβωθεί ο πληθυσμός από τον οποίο προήλθε το δείγμα, περιορίζοντας έτσι τη γενίκευση των ευρημάτων στον υπό διερεύνηση πληθυσμό (Palinkas ²⁷ et al., 2013).

3.3 Μέθοδος και εργαλείο συλλογής δεδομένων

Η ερευνητική μεθοδολογία, όπως ορίζεται από τους ¹ Leedy & Ormrod (2001, όπ. αναφ. Apuke, 2017) και Williams (2011, ό.π. αναφ. Apuke, 2017), περιλαμβάνει τη διαδικασία διεξαγωγής της έρευνας. Αυτός ο ορισμός επεκτείνεται περαιτέρω από τους Aliaga και Gunderson (2002, ό.π. Apuke, 2017), οι οποίοι εξηγούν ότι οι ποσοτικές μέθοδοι έρευνας περιλαμβάνουν τη συλλογή αριθμητικών δεδομένων και την ανάλυσή τους χρησιμοποιώντας μαθηματικές τεχνικές, ιδιαίτερα στατιστικές. Σκοπός αυτού του είδους της έρευνας είναι η διερεύνηση και η εξήγηση ενός συγκεκριμένου θέματος ή φαινομένου. Η ποσοτική έρευνα περιλαμβάνει τη συλλογή δεδομένων με τρόπο που επιτρέπει την ποσοτικοποίηση και τη στατιστική ανάλυση, η οποία μπορεί είτε να υποστηρίξει είτε να αμφισβητήσει υπάρχοντες ισχυρισμούς γνώσης. Ομοίως, ο Creswell (2003 όπ. αναφ. Apuke, 2017) υποστηρίζει ότι η ποσοτική έρευνα χρησιμοποιεί στρατηγικές όπως πειράματα και έρευνες, με στόχο τη λήψη προκαθορισμένων στατιστικών δεδομένων.

Η διαδικασία διεξαγωγής της ποσοτικής έρευνας συνεπάγεται την εξέταση και ποσοτικοποίηση των μεταβλητών για την απόδοση των αποτελεσμάτων. Αυτή η προσέγγιση χρησιμοποιεί συγκεκριμένες στατιστικές τεχνικές για τον έλεγχο των

αριθμητικών δεδομένων και την παροχή απαντήσεων σε ¹² ερωτήματα όπως ποιος, πόσο, τι, πού, πότε, πόσο και πώς. Όπως περιγράφεται από τους Aliaga και Gunderson (2002), ¹² οι ποσοτικές μέθοδοι έρευνας περιλαμβάνουν την αποσαφήνιση ενός θέματος ή φαινομένου με τη συσσώρευση αριθμητικών δεδομένων και την υποβολή τους σε ανάλυση χρησιμοποιώντας μαθηματικές μεθόδους, ιδιαίτερα στατιστικές. Από αυτόν τον ορισμό, μπορεί να συναχθεί ότι η έρευνα, ανεξάρτητα από το αν είναι ποιοτική ή ποσοτική, στοχεύει στην εξήγηση ενός συγκεκριμένου ζητήματος. Στην περίπτωση της ποσοτικής έρευνας, ¹² τα αριθμητικά δεδομένα συγκεντρώνονται και ¹ αξιολογούνται χρησιμοποιώντας στατιστικές προσεγγίσεις. Επιπλέον, ¹ οι Leedy & Ormrod (2010) και Williams (2011) υποστηρίζουν ότι η ποσοτική έρευνα περιλαμβάνει τη συλλογή δεδομένων με σκοπό την ποσοτικοποίηση και τη στατιστική ανάλυση, είτε υποστηρίζοντας είτε αντικρούοντας εναλλακτικούς ισχυρισμούς γνώσης. ¹² Επιπλέον, ο Williams (2011) υπογραμμίζει ότι η διαδικασία της ποσοτικής έρευνας ξεκινά με τον εντοπισμό ¹² ενός προβλήματος, τη διατύπωση μιας υπόθεσης ή ερευνητικής ερώτησης, την ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας και την εκτέλεση της ποσοτικής ανάλυσης δεδομένων.

Η ποσοτική έρευνα, όπως περιγράφεται από τον Sukamolson (2007), περιλαμβάνει τη χρήση επιστημονικών τεχνικών δειγματοληψίας και δομημένων ερωτηματολογίων για την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών ενός συγκεκριμένου πληθυσμού μέσω στατιστικής ανάλυσης. Ο Sukamolson (2007) ορίζει περαιτέρω τις έρευνες ως ένα είδος ποσοτικής έρευνας που χρησιμοποιεί δειγματοληψία, σχεδιασμό ερωτηματολογίου και διαχείριση για τη συλλογή πληροφοριών και την ¹² εξέταση της συμπεριφοράς και των χαρακτηριστικών της ομάδας - στόχου. Επιπλέον, ¹² ο Kraemer (1991) σκιαγραφεί τρεις βασικές αρχές στην έρευνα: την παροχή μιας ποσοτικής περιγραφής μιας συγκεκριμένης πτυχής ενός πληθυσμού, τη μελέτη των σχέσεων και τη συλλογή μεμονωμένων δεδομένων. Χρησιμοποιώντας ένα δείγμα έρευνας που αντιπροσωπεύει ένα μέρος του πληθυσμού, καθίσταται δυνατό να γίνουν γενικεύσεις

⁶³ σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις προοπτικές και τις απόψεις ολόκληρου του πληθυσμού, ανάλογα με τις περιστάσεις.

²¹ Για τους σκοπούς της παρούσας έρευνας, χρησιμοποιήθηκε μια ποσοτική ερευνητική προσέγγιση, με τη χρήση ερωτηματολογίου ως κύριο μέσο συλλογής δεδομένων. Η απόφαση να επιλέξει ¹⁴ μια ποσοτική ερευνητική προσέγγιση ελήφθη λόγω της ικανότητάς της να αποφέρει αντικειμενικά αποτελέσματα, καθώς οι συμμετέχοντες δεν γνωρίζουν την ταυτότητα του ερευνητή και επομένως ανταποκρίνονται με αυθόρμητο τρόπο. Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε από τους Cohen, Manion & Morrison (2011), τα ερωτηματολόγια προσφέρουν μια οικονομικά αποδοτική μέθοδο που εξασφαλίζει την ανωνυμία των συμμετεχόντων, ενώ παράλληλα παρέχει άμεσα αποτελέσματα. Επιπλέον, η χρήση ηλεκτρονικής διανομής για τα ερωτηματολόγια παρουσιάζει αξιοσημείωτο πλεονέκτημα, εξαλείφοντας την ανάγκη για φυσική παρουσία του ερευνητή. Αυτό όχι μόνο εξοικονομεί χρόνο και προσπάθεια για τον ερευνητή, αλλά παρέχει επίσης ευελιξία στους συμμετέχοντες να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο με δική τους ευκολία (Cohen et al., 2011).

²⁷ Για την αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης alpha (α) του Cronbach ο οποίος βρέθηκε $\alpha=0,740>0,7$, γεγονός που δείχνει ικανοποιητική αξιοπιστία.

¹ 3.4 Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μεταξύ ¹ Απριλίου - Μαΐου του 2024. Το δείγμα τελικά αποτελούνταν από 40 νηπιαγωγούς. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση χειρόγραφων ερωτηματολογίων ¹ πολλαπλών απαντήσεων, μετά από τηλεφωνική επαφή με τη διεύθυνση του κάθε σχολείου.

¹3.5 Στατιστική ανάλυση

Για τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική και η επαγωγική στατιστική. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με το στατιστικό πακέτο SPSS (Version 26.0), με τη βοήθεια του οποίου ερμηνεύτηκαν τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το σύνολο των ερωτηματολογίων που επεστράφησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Στην έρευνα έλαβαν μέρος νηπιαγωγοί κυρίως από αστικές περιοχές με ποσοστό 72,5% και ακολουθούν όσοι εργάζονται σε ημιαστικές περιοχές με 25% και σε αγροτικές με 2,5%.

Πίνακας 1: Περιοχή σχολείου

	¹ Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Αστική	29	72,5	72,5	72,5
Ημιαστική	10	25,0	25,0	97,5
Αγροτική	1	2,5	2,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Αναφορικά με το φύλο των νηπιαγωγών όλες ήταν γυναίκες (100%).

Πίνακας 2: Φύλο

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Γυναίκα	40	100,0	100,0	100,0

Όσον αφορά την ηλικία των νηπιαγωγών ¹οι περισσότερες ήταν μεταξύ 31 - 40 ετών με ποσοστό 42,5% και ακολουθούν εκείνες με ηλικίες μεταξύ 41 - 50 ετών με 30%.

Πίνακας 3: Ηλικία

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Μέχρι 30 ετών	6	15,0	15,0	15,0
31 - 40 ετών	17	42,5	42,5	57,5
41 - 50 ετών	12	30,0	30,0	87,5

2
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

29

51 ετών και άνω	5	12,5	12,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

1
Σχετικά με τα έτη προϋπηρεσίας τους οι περισσότερες συμμετέχουσες εργάζονταν 11 - 15 έτη με ποσοστό 37,5% και ακολουθούν όσες είχαν προϋπηρεσία 6 - 10 έτη με 35%.

Πίνακας 4: Προϋπηρεσία

31

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Μέχρι 5 έτη	8	20,0	20,0	20,0
6 - 10 έτη	14	35,0	35,0	55,0
11 - 15 έτη	15	37,5	37,5	92,5
16 έτη και άνω	3	7,5	7,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

14
Τέλος, σχετικά με το επίπεδο σπουδών των νηπιαγωγών οι περισσότερες ήταν κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με ποσοστό 60% και ακολουθούν οι κάτοχοι πανεπιστημιακού τίτλου με 37,5%.

Πίνακας 5: Επίπεδο σπουδών

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Πανεπιστημιακό πτυχίο	15	37,5	37,5	37,5
Μεταπτυχιακό δίπλωμα	24	60,0	60,0	97,5
Διδακτορικός τίτλος	1	2,5	2,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

4.2 Είσοδος των ΤΠΕ στα νηπιαγωγεία

Το δεύτερο ²⁸ μέρος της έρευνας ασχολήθηκε με τις απόψεις των νηπιαγωγών σχετικά με την είσοδο των ΤΠΕ στα νηπιαγωγεία. Αρχικά, ρωτήθηκαν πόσο συχνά χρησιμοποιούν τον υπολογιστή γενικά με τις περισσότερες συμμετέχουσες να αναφέρουν ότι τον χρησιμοποιούν ⁹ πολύ ή πάρα πολύ με ποσοστό 72,5%.

Πίνακας 6: Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τον υπολογιστή γενικά:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
¹ Καθόλου	1	2,5	2,5	2,5
Λίγο	5	12,5	12,5	15,0
Μέτρια	5	12,5	12,5	27,5
Πολύ	25	62,5	62,5	90,0
Πάρα πολύ	4	10,0	10,0	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Σε ερώτηση σχετικά με το αν συμφωνούν ότι ⁷ οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας πρέπει να χρησιμοποιούνται στο νηπιαγωγείο η πλειοψηφία των νηπιαγωγών απάντησε θετικά.

Πίνακας 7: Συμφωνείτε ότι οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας πρέπει να χρησιμοποιούνται στο νηπιαγωγείο:

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
¹ Ναι	35	87,5	87,5	87,5
Όχι	5	12,5	12,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Σχετικά με τον βαθμό στον οποίο συμφωνούν οι συμμετέχουσες ότι είναι απαραίτητη η χρήση του υπολογιστή στο νηπιαγωγείο, οι περισσότερες ⁹ συμφώνησαν ή συμφώνησαν απόλυτα με ποσοστό 80%.

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Πίνακας 8: Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ότι είναι απαραίτητη η χρήση του υπολογιστή στο νηπιαγωγείο:

⁸	³¹ Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Ούτε διαφωνώ/ Ούτε συμφωνώ	8	20,0	20,0	20,0
Συμφωνώ	18	45,0	45,0	65,0
Συμφωνώ απόλυτα	14	35,0	35,0	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Στη συνέχεια, οι νηπιαγωγοί ρωτήθηκαν πόσο συχνά χρησιμοποιούν υπολογιστή στο νηπιαγωγείο με τις περισσότερες να υποστηρίζουν ότι χρησιμοποιούν ⁹ πολύ ή πάρα πολύ με ποσοστό 62,5%.

Πίνακας 9: Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε υπολογιστή στο νηπιαγωγείο;

¹	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	1	2,5	2,5	2,5
Λίγο	3	7,5	7,5	10,0
Μέτρια	11	27,5	27,5	37,5
Πολύ ¹	16	40,0	40,0	77,5
Πάρα πολύ	9	22,5	22,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Σχετικά με τις περιπτώσεις όπου χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στο νηπιαγωγείο υποστηρίχθηκε περισσότερο ότι οι νηπιαγωγοί χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στο νηπιαγωγείο για ενημέρωση σε αλληλεπιδραστικό portal (my school), στο μάθημα και για δακτυλογράφηση - εκτύπωση εγγράφων.

Πίνακας 10: Χρήση των νέων τεχνολογιών στο νηπιαγωγείο

N	Ελάχιστο	Μέγιστο	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
---	----------	---------	--------------	--------------------

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις **Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)**. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Διαχείριση Εγγράφων	40	1,00	5,00	3,2250	,89120
Επικοινωνία (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	40	2,00	5,00	3,2500	,98058
Δακτυλογράφηση - εκτύπωση εγγράφων	40	2,00	5,00	3,6000	,95542
Ενημέρωση σε αλληλεπιδραστικό portal (my school)	40	1,00	5,00	3,8250	,95776
Μηχανοργάνωση σχολείου	40	1,00	5,00	3,4500	,93233
Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο	40	2,00	5,00	3,5000	,71611
Στο μάθημα	40	2,00	5,00	3,6750	,82858
N (listwise)	40				

Γενικά οι νηπιαγωγοί αξιολόγησαν την είσοδο των ΤΠΕ στην διοίκηση των Νηπιαγωγείων θετικά με ποσοστό 82,5%.

Πίνακας 11: Γενικά πως θα αξιολογούσατε την είσοδο των ΤΠΕ στην διοίκηση των Νηπιαγωγείων;

	⁷ Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Αρνητικά	1	2,5	2,5	2,5
Ούτε Θετικά/ Ούτε Αρνητικά	6	15,0	15,0	17,5
⁷ Θετικά	33	82,5	82,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Σε ερώτηση σχετικά με ⁵τον βαθμό στον οποίο θεωρούν ότι η αξιοποίηση των ΤΠΕ συμβάλλει στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

¹⁴
νηπιαγωγείο τους οι περισσότερες νηπιαγωγοί υποστήριξαν ότι συμβάλει πολύ ή πάρα πολύ με ποσοστό 72,5%.

¹
Πίνακας 12: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η αξιοποίηση των ΤΠΕ συμβάλλει στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο σας;

	¹⁴ Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό ¹	Αθροιστικό ποσοστό
Μέτρια	11	27,5	27,5	27,5
Πολύ	19	47,5	47,5	75,0
Πάρα πολύ	10	25,0	25,0	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

¹²
Αναφορικά με τον βαθμό στον οποίο θεωρούν ότι είναι ικανοποιημένες από τον ¹
υπάρχοντα τεχνολογικό εξοπλισμό τους αναφορικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο τους, οι πιο πολλές συμμετέχουσες υποστήριξαν ¹
ότι είναι λίγο ή καθόλου ικανοποιημένες με ποσοστό 35% και ακολουθούν οι μέτρια ικανοποιημένες με 32,5%.

¹
Πίνακας 13: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είστε ικανοποιημένος/η από τον υπάρχοντα τεχνολογικό εξοπλισμό σας αναφορικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο σας;

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
¹ Καθόλου	2	5,0	5,0	5,0
Λίγο	12	30,0	30,0	35,0
Μέτρια	13	32,5	32,5	67,5
Πολύ	5	12,5	12,5	80,0
Πάρα πολύ	8	20,0	20,0	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ²Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Τέλος, σχετικά με το πόσο συχνά χρησιμοποιούν υπολογιστή στην μαθησιακή διαδικασία υποστηρίχθηκε από τις περισσότερες συμμετέχουσες ότι χρησιμοποιούν υπολογιστή ⁹πολύ ή πάρα πολύ με ποσοστό 50%.

Πίνακας 14: Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε υπολογιστή στην μαθησιακή διαδικασία;

	¹ Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Λίγο	10	25,0	25,0	25,0
Μέτρια	10	25,0	25,0	50,0
Πολύ	14	35,0	35,0	85,0
Πάρα πολύ	6	15,0	15,0	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

4.3 Διερεύνηση αυτάρκειας και αυτενέργειας ²των εκπαιδευτικών στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην μαθησιακή διαδικασία

Το τελευταίο ¹²μέρος της έρευνας ¹⁰ασχολήθηκε με τη διερεύνηση της αυτάρκειας και αυτενέργειας των νηπιαγωγών ¹³στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην μαθησιακή διαδικασία. Αρχικά, ⁹οι συμμετέχουσες ρωτήθηκαν ¹³αν έχουν λάβει κάποιου είδους επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες με τις πιο πολλές να απαντάνε θετικά με ποσοστό 95%.

Πίνακας 15: ⁹Έχετε λάβει κάποιου είδους επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες;

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Ναι	38	95,0	95,0	95,0
Όχι	2	5,0	5,0	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις **Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)**. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Αναφορικά με τον φορέα ο οποίος πραγματοποίησε την εκπαίδευσή τους στις νέες τεχνολογίες κυρίως πρόκειται για το υπουργείο παιδείας με ποσοστό 50%.

Πίνακας 16: **Φορέας ο οποίος πραγματοποίησε την εκπαίδευσή σας στις νέες τεχνολογίες**

	¹⁷ Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Πανεπιστημιακό/Τεχνολογικό Ίδρυμα	6	15,0	15,8	15,8
Το Υπουργείο Παιδείας	19	47,5	50,0	65,8
ΟΤΑ (Δήμος/Περιφέρεια)	4	10,0	10,5	76,3
Σχολικός Σύμβουλος/Σύλλογος Διδασκόντων	2	5,0	5,3	81,6
Άλλο	7	17,5	18,4	100,0
Σύνολο	38	95,0	100,0	
Δεν απάντησαν	2	5,0		
Σύνολο	40	100,0		

Σε ερώτηση σχετικά με το αν συμφωνούν ότι η εκπαίδευση στις **τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας** θα πρέπει να είναι συνεχής οι πιο πολλές νηπιαγωγοί απάντησαν θετικά με ποσοστό 87,5%.

²
Πίνακας 17: **Συμφωνείτε ότι η εκπαίδευση στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής;**

	¹ Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Ναι	35	87,5	87,5	87,5
Όχι	5	12,5	12,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Ειδικότερα υποστηρίχθηκε ότι η εκπαίδευση στις ² *τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας* θα πρέπει να είναι συνεχής κυρίως της ανάγκης για μεγαλύτερη εξοικείωση με τον υπολογιστή και λόγω της συνεχούς εξέλιξης της τεχνολογίας.

Πίνακας 18: ² *Λόγοι που η εκπαίδευση στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής*

	N	Ελάχιστο	Μέγιστο	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Μεγαλύτερη εξοικείωση με τον υπολογιστή	40	1,00	5,00	3,4750	1,30064
Η συνεχής εξέλιξη της τεχνολογίας	40	1,00	5,00	3,7000	1,28502
Αξιοποίηση του υπολογιστή στην Διδασκαλία	40	1,00	5,00	3,0500	1,43133
Ενίσχυση των επαγγελματικών προσόντων	40	1,00	5,00	2,9000	1,25678
N (listwise)	40				

Σχετικά με το πόσο αναγκαία είναι η εκπαίδευση στη χρήση των νέων τεχνολογιών οι συμμετέχουσες ¹ *υποστήριξαν ότι είναι πολύ ή πάρα πολύ αναγκαία με ποσοστό 62,5%.*

Πίνακας 19: *Πόσο αναγκαία θεωρείται ότι είναι η εκπαίδευση στη χρήση των νέων τεχνολογιών*¹

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	4	10,0	10,0	10,0
Λίγο	7	17,5	17,5	27,5
Μέτρια	4	10,0	10,0	37,5
Πολύ	9	22,5	22,5	60,0
Πάρα πολύ	16	40,0	40,0	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ²Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Τέλος, σχετικά με το πόσο αναγκαία είναι η εκπαίδευση ³²στη χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με το διδακτικό τους αντικείμενο οι συμμετέχουσες ¹υποστήριξαν ότι είναι πολύ ή πάρα πολύ αναγκαία με ποσοστό 67,5%.

Πίνακας 20: ¹²Πόσο αναγκαία θεωρείται ότι είναι η εκπαίδευση στη χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με το διδακτικό σας αντικείμενο;

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
¹ Καθόλου	3	7,5	7,5	7,5
Λίγο	1	2,5	2,5	10,0
Μέτρια	9	22,5	22,5	32,5
Πολύ	22	55,0	55,0	87,5
Πάρα πολύ	5	12,5	12,5	100,0
Σύνολο	40	100,0	100,0	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

¹Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνηθούν οι απόψεις των νηπιαγωγών σχετικά με την επιμόρφωσή τους στις ¹⁷Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Πιο συγκεκριμένα, μέσα από την έρευνα έγινε προσπάθεια να διερευνηθούν οι απόψεις των νηπιαγωγών σχετικά με τη χρησιμότητα των ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο, οι τομείς στους οποίους οι νηπιαγωγοί χρησιμοποιούν περισσότερο τις ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο, αν οι νηπιαγωγοί θεωρούν αναγκαία την εκπαίδευση στη χρήση των ΤΠΕ και σε ποιον βαθμό έχουν επιμορφωθεί στις ΤΠΕ.

²¹Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ²⁶ότι οι νηπιαγωγοί χρησιμοποιούν τον υπολογιστή γενικά και συμφωνούν ότι οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας πρέπει να χρησιμοποιούνται στο νηπιαγωγείο, υποστηρίζοντας μάλιστα ότι είναι απαραίτητη η χρήση του υπολογιστή στο νηπιαγωγείο. Σχετικά με το πόσο συχνά χρησιμοποιούν υπολογιστή στο νηπιαγωγείο οι περισσότερες νηπιαγωγοί χρησιμοποιούν πολύ ή πάρα πολύ υπολογιστή στο νηπιαγωγείο κυρίως για ενημέρωση σε αλληλεπιδραστικό portal (my school), στο μάθημα και για δακτυλογράφηση - εκτύπωση εγγράφων. Γενικά οι νηπιαγωγοί αξιολόγησαν την είσοδο των ΤΠΕ στην διοίκηση των Νηπιαγωγείων θετικά, θεωρώντας ότι η αξιοποίηση των ΤΠΕ συμβάλλει στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου ¹στο νηπιαγωγείο τους. Ωστόσο δεν φάνηκαν να είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένες από τον υπάρχοντα τεχνολογικό εξοπλισμό τους αναφορικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο τους, παρόλο που χρησιμοποιούν υπολογιστή στην μαθησιακή διαδικασία πολύ ή πάρα πολύ συχνά.

¹⁰Σχετικά με την αντάρκεια και αυτενέργεια των νηπιαγωγών στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην μαθησιακή διαδικασία προκύπτει ότι οι νηπιαγωγοί έχουν λάβει κάποιου είδους επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες κυρίως από το υπουργείο

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

⁸ παιδείας και συμφωνούν ότι η εκπαίδευση στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής. Ειδικότερα υποστηρίχθηκε ότι η ⁸ εκπαίδευση στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής κυρίως της ανάγκης για μεγαλύτερη εξοικείωση με τον υπολογιστή και ¹⁵ λόγω της συνεχούς εξέλιξης της τεχνολογίας. Τέλος, από την έρευνα προκύπτει ότι η εκπαίδευση στη ³² χρήση των νέων τεχνολογιών είναι αναγκαία, όπως αναγκαία είναι και η εκπαίδευση στη χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με το διδακτικό τους αντικείμενο.

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

⁶ **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

⁶ Adomavicius, G. & Tuzhilin, A., 2005. Toward the next generation of recommender systems: A survey of the state - of - the - art and possible extensions. s.l., IEEE Trans. Knowl. Data Eng., 17, 734–749 .

⁷ AECT. (1977) The Definition of Educational Technology, Washington: AECT.

³ Allen, J., Potter, J., Sharp, J. & Turvey, K. (2007). Primary ICT: Knowledge, Understanding and Practice (Achieving QTS). Learning Matters.

⁶ Barajas, M. & Gannaway, G., 2007. Implementing e - learning in the traditional higher education institution. s.l., Higher Educ. Eur., 32, 111–119.

³ Blatchford, J. S. & Blatchford, I. S. (2006). A Guide to Developing the ICT Curriculum for Early Childhood Education. Staffordshire, England: Trentham Books.

Blatchford, J. S., & Morgan, A. (2009). Using ICT in the Early Years. Practical Pre-School Books.

⁶ Burke, R., 2002. Hybrid recommender systems: Survey and experiments, User - Model. User - Adapt. Interact: s.n.

³ Carroll, J. A., Kelly, M. G. & Witherspoon, T. L. (2003). Multidisciplinary Units for Prekindergarten Through Grade 2. Eugene, USA: ICTE.

⁵ Dagger , D., O'Connor, A., Lawless, S. & Walsh, E., 2007. Service - oriented e - learning platforms. From Monolithic systems to flexible services. s.l., IEEE Internet Comput., 3, 28–35.

³³ Earle, R.S. (2002). The Integration of Instructional Technology into Public Education: Promises and Challenges, Educational Technology Magazine, 42 (1): 5 - 13.

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

¹¹ G. Adomavicius, A. Tuzhilin, Context - aware recommender systems. ed Recommender Systems Handbook, by F. Ricci, L. Rokach, B. Shapira (Springer, USA, 2011) pp. 217–253

³ Hall, D. (2009). The ICT Handbook for Primary Teachers. Routledge.

Harriet, P. (2008). The Really Useful Book of ICT in the Early Years. Routledge.

Haugland, S. W. & Wright, J. L. (1997). Young Children And Technology, A World Of Discovery. Boston, USA: Allyn and Bacon.

Hayes, M., & Whitebread, D. (2006). ICT in the Early Years (Learning and Teaching with Information and Communications Technologies). Berkshire, England: Open University Press.

⁶ Hill, W. & Terveen, L. G., 2001. Beyond Recommender Systems: Helping People Help Each Other. In HCI in the New Millennium, Boston, MA, USA: Carroll, J., Ed.; Addison Wesley.

⁶ Iorio, A. D. και συν., 2006. Automatically producing accessible learning objects. s.l., Educ. Technol. Soc., 9, 3–16.

³ Linfield, R., & Maltas, D. (2010). Planning for Learning through ICT. Practical Pre-School Books.

¹¹ M.D. Ekstrand, M. Ludwig, J.A. Konstan, J.T. Riedl, Rethinking the recommender research ecosystem: reproducibility, openness, and LensKit. in Proceedings of the fifth ACM conference on Recommendersystems (RecSys '11), (ACM, New York. 2011), pp. 133–140

⁵ Malone, T. και συν., 1987. Intelligent information sharing systems. s.l., Communications of the ACM, 30(5): 390 - 402.

Manouselis, N. & Costopoulou, C., 2007. Analysis and Classification of Multi - Criteria Recommender Systems. World Wide Web: Internet and Web Information Systems. s.l., , Special Issue on Multi - channel Adaptive Information Systems on the World Wide Web, 10(4): 415 - 441.

Manouselis, N., Drachsler, H., Vuorikari, R. & Hummel, H., 2011. Recommender Systems in Technology Enhanced Learning. In: Kantor P, Ricci F, Rokach L, Shapira B (eds). Springer επιμ. US: Recommender Systems Handbook, pp. 387 - 415.

¹⁸ Meleisea, E. (ed.). (2007) The UNESCO ICT in Education Programme, Unesco Bangkok.

⁶ Moreno, G., Martinez - Normand, L. & Boticario, J. G., 2009 . Research on standards supporting A2UN@: Adaptation and accessibility for All in higher education. s.l., CEUR Workshop Proc., 495, 1–10.

Muñoz - Merino, P. J., Delgado - Kloos, C. & Fernández - Naranjo, J., 2009. Enabling interoperability for LMS educational services. s.l., Comput. Stand. Interfaces, 31, 484–498.

⁵ Newby, T.J., Stepich, D.A., Lehman, J.D. & Russell, J.D. (2006) Εκπαιδευτική Τεχνολογία για Διδασκαλία και Μάθηση, Αθήνα: Επίκεντρο.

³ Norton, P. & Wiburg, K. M. (2003). Teaching with Technology. Designing Opportunities to Learn. Belmont, USA: Wadsworth /Thomson Learning.

O'Hara, M. (2004). ICT in the Early Years (Classmates). Continuum International Publishing Group Ltd.

⁶ Pazzani, M. & Billsus, D., 1997. Learning and Revising User Profiles: The Identification of Interesting Web Sites. s.l., Machine Learning, 27: 313 - 331.

- ¹¹ R. Burke, M. Ramezani, Matching Recommendation Technologies and Domains, in Recommender Systems Handbook, ed by F. Ricci, L. Rokach, B. Shapira (Springer USA, 2011), pp. 367–386
- ¹⁸ Reiser & J. V. Dempsey (Eds.), Trends and issues in instructional design and technology, pp. 1 - 7.
- ¹⁸ Reiser, R. A. (2007) What field did you say you were in? Defining and Naming the Field. In R. A.
- ⁶ Resnick, P. & Varian, H. R., March 1997. Recommender Systems. s.l., Communcation of the ACM /Vol. 40, No. 3, 56–58.
- ⁵ Rogers, L. & Finlayson, H. (2004) Developing Successful Pedagogy with Information and Communications Technology: how are science teachers meeting the challenge? Technology, Pedagogy and Education, 13 (3): 287 - 306.
- ⁶ Santos, O. C. & Boticario, J. G., 2011. Requirements for Semantic Educational Recommender Systems in Formal E - Learning Scenarios. s.l., Algorithms, 4, 131 - 154; doi: 10.3390/a4030131.
- ⁵ Schafer, J. B., Konstan, J. A. & Riedl, J., 2001. E - commerce recommendation applications. s.l., Data Mining and Knowledge Discovery, 5: 115–152.
- Schneider - Hufschmidt, M., Kuhme, T. & Malinowski, U., 1993. Adaptive user interfaces: Principles and practice. Human Factors in Information Technology. North - Holland, Amsterdam, (eds).
- ¹ Seels, B.B. & Richey, R.C. (1994) Instructional technology: The definition and domains of the field. Washington, DC: Association for Educational Communications and Technology.

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

³ Thouvenelle, S. & Bewick, J. C. (2003). Completing the Computer Puzzle. A guide for early childhood educators. Boston, USA: Allyn and Bacon.

⁶ Verbert, K. και συν., 2011. Dataset - driven Research for Improving Recommender System for Learning. New York, Proceedings of the 1st Learning Analytics & Knowledge Conference (pp. 44 - 53).

⁵ Watson, D.M. (2001) Pedagogy before Technology: Re - thinking the Relationship between ICT and Teaching. Education and Information Technologies, 6 (4): 251–266

Webb, M. & Cox, M. (2004) A Review of Pedagogy Related to Information and Communications Technology. Technology, Pedagogy and Education, 13 (3): 235 - 286.

³ Yelland, N. (2005). Critical Issues in Early Childhood Education. Berkshire, England: Open University Press.

Yelland, N. (2006). Shift to the Future: Rethinking Learning with New Technologies in Education (Changing Images of Early Childhood). Routledge.

Yelland, N., Lee, L., O' Rourke, M. & Harrison, C. (2008). Rethinking Learning in Early Childhood Education. Berkshire, England: Open University Press.

⁸ Αποστολάκης, Ν. & Αντωνίου, Π. (2010) Διερεύνηση του τρόπου χρήσης των υπολογιστών & του διαδικτύου από τους μαθητές/τριες κατά τη μετάβασή τους από την πρωτοβάθμια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Περιοδικό i - teacher, 1: 47 - 54.

Βερτσέτης, Α.Β. (2003) Διδακτική. Γενική Διδακτική. τ. Α', Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Βοσνιάδου, Σ. (2002) Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση: Προοπτικές, προβλήματα και προτάσεις. Στο Α. Δημητρακοπούλου (επιμ.). Πρακτικά του 3ου Συνεδρίου ΕΤΠΕ «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση». Ρόδος: Εκδ. Καστανιώτη, 49 - 54.

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

³⁴ Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας (2006), Μελέτη Επισκόπησης της Πληροφορικής στην Ελλάδα, Κεφάλαιο 3.

Ζωγόπουλος Στ. (2001), *Νέες Τεχνολογίες και Μέσα Επικοινωνίας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία*, Κλειδάριθμος.

⁷ Κασιμάτη, Κ., Γιαλαμάς, Β. (2001) Απόψεις εκπαιδευτικών για τη συμβολή των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 5: 114 - 126.

Κασιμάτη, Κ., Φερεντίνος, Σ. & Καλλιγιάς, Χ. (2002) Εισαγωγή καινοτομιών στη διδακτική πρακτική. *Νέες Τεχνολογίες και εκπαιδευτικοί. Μέντορας*, 6: 29 - 45.

¹ Κόμης Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα.

Κόμης, Β. (2004) *Εισαγωγή στις Εφαρμογές των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδ. *Νέων Τεχνολογιών*.

³ Κόμης, Β. (2010). *Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Β' Επιπέδου, Τεύχος 2β: Κλάδος ΠΕ60, Α' έκδοση, Πάτρα: Τομέας Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, EAITY.*

⁷ Κοτσιφάκος, Ε. (2008) *Παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνιών. Υποέργο 3: Προγράμματα επιμόρφωσης στελεχών διοίκησης της εκπαίδευσης - Πράξη: Επιμόρφωση στελεχών διοίκησης της εκπαίδευσης - Μέτρο 2.1 του ΕΠΕΑΕΚ II.*

¹⁰ Κουτσογιάννης, Δ, Ακριτίδου, Μ. & Αντωνοπούλου, Σ. (2010) *Διαδραστικά συστήματα διδασκαλίας και η αξιοποίησή τους στα φιλολογικά μαθήματα.*

Κουτσογιάννης, Δ. (2001) *Η γλωσσική αγωγή: νέες τεχνολογίες.*

²
Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. *Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

- ¹ Κουτσογιάννης, Δ. (2007α) Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων και κυρίως στη διδασκαλία της ελληνικής.
- ¹⁰ Κουτσογιάννης, Δ. (2007β) Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση.
- ⁵ Κουτσογιάννης, Δ. (2010) Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων. Στο *Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη*. Α΄ έκδοση, Πάτρα: Τομέας Επιμόρφωσης και Κατάρτισης EAITY, 16 - 27.
- ¹⁶ Μακρίδου - Μπούσιου Δ. (2005). *Θέματα Μάθησης και Διδακτικής*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη.
- ¹⁶ Μαυρόπουλος Α. (2004). *Στοιχεία Διδακτικής Μεθοδολογίας*. Βασικές αρχές για την επιτυχία μιας διδασκαλίας, Σαββάλας, Αθήνα.
- ⁷ Μουζάκης, Χ. (2006) *Οι Νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Στο *ΥΠΕΠΘ Εκπαίδευση Ενηλίκων*.
- Μουντρίδου, Μ. (2008) *Εκπαιδευτική Τεχνολογία – Πολυμέσα*. Παιδαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών του ΟΑΕΔ.
- ³⁸ Παγγέ, Τ. & Κυριαζή, Μ. (1998) *Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση*. Εισήγηση στην 1^η Πανεπειρωτική Ημερίδα "Πληροφορική και Εκπαίδευση", 15 Μαΐου, Ιωάννινα.
- ¹⁶ Ράπτης Α. & Ράπτη – Γαλανουδάκη Α. (2004). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας*, Τόμος Α΄, Αθήνα.
- ¹ Χλαπάνης, Ε.Γ. (2006) *Δημιουργία κοινοτήτων μάθησης με αξιοποίηση των Τεχνολογιών των Επικοινωνιών: Μελέτη περίπτωσης υλοποίησης επιμορφωτικού*

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

προγράμματος εκπαιδευτικών για τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαίδευση. Διδακτορική διατριβή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

³⁶
Περιοχή Σχολείου:

☐ Αστική

☐ Ημιαστική

☐ Αγροτική

Α. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

1. Φύλο: Άνδρας ☐ Γυναίκα ☐

2. Ηλικία: _____

3. Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση: _____

4. Τίτλοι Σπουδών/ Επίπεδο Γνώσεων:

⁸
☐ Βασικό Πτυχίο ΑΕΙ / ΤΕΙ

☐ Δεύτερο Πτυχίο ΑΕΙ / ΤΕΙ

☐ Μεταπτυχιακός Τίτλος

☐ Διδακτορικός Τίτλος

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ²Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

B. ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

1. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τον υπολογιστή γενικά:

- ☐ Καθόλου
- ☐ Λίγο
- ☐ Μέτρια
- ☐ Πολύ
- ☐ Πάρα πολύ

2. Συμφωνείτε ²⁶ότι οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας πρέπει να χρησιμοποιούνται στο νηπιαγωγείο:

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι

3. Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ότι είναι απαραίτητη η χρήση του υπολογιστή στο νηπιαγωγείο:

- ☐ ⁵Διαφωνώ απόλυτα
- ☐ Διαφωνώ
- ☐ Ούτε διαφωνώ/ Ούτε συμφωνώ
- ☐ Συμφωνώ
- ☐ Συμφωνώ απόλυτα

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)*. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

4. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε υπολογιστή στο νηπιαγωγείο;

- ⁹
- ☐ Καθόλου
- ☐ Λίγο
- ☐ Μέτρια
- ☐ Πολύ
- ☐ Πάρα πολύ

5. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις νέες τεχνολογίες στο νηπιαγωγείο για καθεμιά από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

¹
1=Καθόλου

2=Λίγο

3=Μέτρια

4=Πολύ

5=Πάρα πολύ

Διαχείριση Εγγράφων	1 2 3 4 5
Επικοινωνία (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	1 2 3 4 5
Δακτυλογράφηση - εκτύπωση εγγράφων	1 2 3 4 5
Ενημέρωση σε αλληλεπιδραστικό portal (my school)	1 2 3 4 5

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² **Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ)**. Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

Μηχανοργάνωση σχολείου	1	2	3	4	5
Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο	1	2	3	4	5
Στο μάθημα	1	2	3	4	5

6. Γενικά πως θα αξιολογούσατε την είσοδο των ΤΠΕ στην διοίκηση των Νηπιαγωγείων;

- ☐ Αρνητικά
- ☐ Ούτε Θετικά/ Ούτε Αρνητικά
- ☐ Θετικά

¹ 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η αξιοποίηση των ΤΠΕ συμβάλλει στην αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο σας;

- ☐ Καθόλου
- ☐ Λίγο
- ☐ Μέτρια
- ☐ Πολύ
- ☐ Πάρα πολύ

¹ 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είστε ικανοποιημένος/η από τον υπάρχοντα τεχνολογικό εξοπλισμό σας αναφορικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

αποτελεσματική διεξαγωγή του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο σας;

- ¹
- ☐ Καθόλου
 - ☐ Λίγο
 - ☐ Μέτρια
 - ☐ Πολύ
 - ☐ Πάρα πολύ

9. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε υπολογιστή στην μαθησιακή διαδικασία;

- ☐ Καθόλου
- ☐ Λίγο
- ☐ Μέτρια
- ☐ Πολύ
- ☐ Πάρα πολύ

Γ. ³ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΥΤΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.

1. Έχετε λάβει κάποιου είδους επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες;

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ² *Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα*

2. Σημειώστε τον φορέα ο οποίος πραγματοποίησε την εκπαίδευσή σας στις νέες τεχνολογίες.

- ☐ Πανεπιστημιακό/Τεχνολογικό Ίδρυμα
- ☐ Το Υπουργείο Παιδείας
- ☐ ΟΤΑ (Δήμος/Περιφέρεια)
- ☐ Σχολικός Σύμβουλος/Σύλλογος Διδασκόντων

3. Συμφωνείτε ότι η εκπαίδευση στις ² *τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής;*

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι

4. Σε ποιον βαθμό πιστεύετε ότι η εκπαίδευση στις ² *τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας θα πρέπει να είναι συνεχής στους παρακάτω λόγους;*

²⁸
1=Καθόλου

2=Λίγο

3=Μέτρια

4=Πολύ

5=Πάρα πολύ

Μεγαλύτερη εξοικείωση με τον υπολογιστή

1 2 3 4 5

Επιμόρφωση νηπιαγωγών στις ²Νέες Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (ΤΠΕ). Αναγκαιότητα και αποτελέσματα

⁵ Η συνεχής εξέλιξη της τεχνολογίας	1 2 3 4 5
Αξιοποίηση του υπολογιστή στην Διδασκαλία	1 2 3 4 5
Ενίσχυση των επαγγελματικών προσόντων	1 2 3 4 5

¹ 5. Πόσο αναγκαία θεωρείται ότι είναι η εκπαίδευση στη χρήση των νέων τεχνολογιών;

- ¹
- ☐ Καθόλου
- ☐ Λίγο
- ☐ Μέτρια
- ☐ Πολύ
- ☐ Πάρα πολύ

6. Πόσο αναγκαία θεωρείται ότι είναι η εκπαίδευση στη χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με το διδακτικό σας αντικείμενο;

- ¹²
- ☐ Καθόλου
- ☐ Λίγο
- ☐ Μέτρια
- ☐ Πολύ
- ☐ Πάρα πολύ

ORIGINALITY REPORT

40%

SIMILARITY INDEX

38%

INTERNET SOURCES

14%

PUBLICATIONS

24%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1	Submitted to Hellenic Open University Student Paper	9%
2	users.sch.gr Internet Source	5%
3	docplayer.gr Internet Source	4%
4	dide.mag.sch.gr Internet Source	3%
5	ir.lib.uth.gr Internet Source	2%
6	kypseli.ouc.ac.cy Internet Source	2%
7	ikee.lib.auth.gr Internet Source	2%
8	Submitted to University of Nicosia Student Paper	1%
9	polynoe.lib.uniwa.gr Internet Source	1%

10	www.scribd.com Internet Source	1 %
11	vdoc.pub Internet Source	1 %
12	hdl.handle.net Internet Source	1 %
13	pergamos.lib.uoa.gr Internet Source	1 %
14	Submitted to Frederick University Student Paper	<1 %
15	amitos.library.uop.gr Internet Source	<1 %
16	hellanicus.lib.aegean.gr Internet Source	<1 %
17	dione.lib.unipi.gr Internet Source	<1 %
18	apothesis.lib.hmu.gr Internet Source	<1 %
19	qdoc.tips Internet Source	<1 %
20	epyna.eu Internet Source	<1 %
21	dspace.uowm.gr Internet Source	<1 %

22	hephaestus.nup.ac.cy Internet Source	<1 %
23	nemertes.lis.upatras.gr Internet Source	<1 %
24	repository.library.teiwest.gr Internet Source	<1 %
25	www.ncbi.nlm.nih.gov Internet Source	<1 %
26	dtps.unipi.gr Internet Source	<1 %
27	repo.euc.ac.cy Internet Source	<1 %
28	Submitted to Neapolis University Pafos Student Paper	<1 %
29	dspace.lib.uom.gr Internet Source	<1 %
30	sotiriakarolidou.files.wordpress.com Internet Source	<1 %
31	Καρασακαλή, Σοφία Sofia, Karasakali. "Ο Ρόλος της Σχολικής Ηγεσίας Στην Προώθηση της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης: Διερευνώντας Απόψεις Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης", University of Piraeus (Greece), 2023 Publication	<1 %

32	techblog.gr Internet Source	<1 %
33	www.learntechlib.org Internet Source	<1 %
34	Submitted to University of Western Macedonia Student Paper	<1 %
35	Submitted to University of West Attica Student Paper	<1 %
36	Submitted to SCHOOL OF PEDAGOGICAL & TECHNOLOGICAL EDUCATION(A.S.PE.T.E.) Student Paper	<1 %
37	www.eureka.teithe.gr Internet Source	<1 %
38	pdffox.com Internet Source	<1 %
39	www.phdstudies.gr Internet Source	<1 %
40	hcicte2018.csd.auth.gr Internet Source	<1 %
41	olympias.lib.uoi.gr Internet Source	<1 %
42	Submitted to Open University of Cyprus Student Paper	<1 %

43	paidiatros.easyconsole.com Internet Source	<1 %
44	Submitted to University of Ioannina Student Paper	<1 %
45	acikbilim.yok.gov.tr Internet Source	<1 %
46	gr.pcmag.com Internet Source	<1 %
47	www.kanep-gsee.gr Internet Source	<1 %
48	ebooks.edu.gr Internet Source	<1 %
49	invenio.nusl.cz Internet Source	<1 %
50	mavridisant.gr Internet Source	<1 %
51	trepo.tuni.fi Internet Source	<1 %
52	www.filologia.gr Internet Source	<1 %
53	www.mathitomania.gr Internet Source	<1 %
54	www.phyed.duth.gr Internet Source	<1 %

55	www.repositorio.ufpa.br Internet Source	<1 %
56	Nicholas Zaranis, Vassilios Oikonomidis. "The main factors of the attitudes of Greek kindergarten teachers towards information and communication technology", European Early Childhood Education Research Journal, 2014 Publication	<1 %
57	ahdr.info Internet Source	<1 %
58	balloonartpeople.blogspot.com Internet Source	<1 %
59	creativecommons.org Internet Source	<1 %
60	dide.ilei.sch.gr Internet Source	<1 %
61	electronic-transactions.blogspot.com Internet Source	<1 %
62	fdocument.org Internet Source	<1 %
63	old.greek-language.gr Internet Source	<1 %
64	pefa1987.blogspot.com Internet Source	<1 %

65	symoska.gr Internet Source	<1 %
66	www.doreanseminaria.gr Internet Source	<1 %
67	www.edc.uoc.gr Internet Source	<1 %
68	www.hellenicparliament.gr Internet Source	<1 %
69	www.i-teacher.co.uk Internet Source	<1 %
70	www.kalabakacity.gr Internet Source	<1 %
71	www.lydiamakkou.site Internet Source	<1 %
72	www.stereaellada.gr Internet Source	<1 %
73	Σκιαδά, Μαριάννα Ι. "Συστήματα συστάσεων βασισμένα στην εμπιστοσύνη", University of Piraeus (Greece), 2022 Publication	<1 %
74	conf2007.edu.uoi.gr Internet Source	<1 %
75	erkyna.gr Internet Source	<1 %

76	eureka.teithe.gr Internet Source	<1 %
77	i-teacher.gr Internet Source	<1 %
78	liberating-education.blogspot.com Internet Source	<1 %
79	repository.teiwest.gr Internet Source	<1 %
80	ro.ecu.edu.au Internet Source	<1 %
81	www.angelfire.com Internet Source	<1 %
82	www.icomeu.gr Internet Source	<1 %
83	www.pess.gr Internet Source	<1 %
84	www.rhetoricinstitute.edu.gr Internet Source	<1 %
85	Stefanos Goumas, Symeon Symeonidis, Michail Salonidis. "Greek Nursery School Teachers' Thoughts and Self-Efficacy on using ICT in Relation to Their School Unit Position: The Case of Kavala", Interdisciplinary Journal of e-Skills and Lifelong Learning, 2016 Publication	<1 %

86

Ζαφειρίδης, Σωτήριος | Thomas, Zafeiridis Sotirios. "Η αυτεπάρκεια και το άγχος των Διευθυντών σχολικών μονάδων για τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στην υποστήριξη της Διοίκησης", University of Piraeus (Greece), 2022

Publication

<1 %

87

www.iet-c.net

Internet Source

<1 %

88

Εμμανουέλα, Γιαννακοπούλου. "Η Αξιοποίηση Του Game-Based Learning, Των Τεχνολογιών Virtual Και Augmented Reality Και Άλλων ΤΠΕ Στη Διδασκαλία Φιλολογικών Μαθημάτων: Η Οπτική Των Εκπαιδευτικών", University of Piraeus (Greece), 2023

Publication

<1 %

Exclude quotes Off

Exclude matches Off

Exclude bibliography Off